

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiuo dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B**

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 139/2014

2014 m. vasario 12 d.

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su aerodromais susiję reikalavimai ir administracinės procedūros

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 44, 2014 2 14, p. 1)

iš dalies keičiamas:

Oficialusis leidinys

► **M1**

2017 m. sausio 31 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/161

Nr.	puslapis	data
L 27	99	2017 2 1

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 139/2014

2014 m. vasario 12 d.

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su aerodromais susiję reikalavimai ir administracinės procedūros

(Tekstas svarbus EEE)

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos išsamios taisyklės, susijusios su:
 - a) aerodromui taikytino sertifikavimo pagrindo nustatymo ir pranešimo apie jį prašymo teikėjui sąlygomis, išdėstytomis II ir III prieduose;
 - b) aerodromų pažymėjimų, už aerodromų naudojimą atsakingų organizacijų pažymėjimų išdavimo, tvarkymo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygomis (įskaitant su specifine aerodromo konstrukcija susijusius naudojimo apribojimus), išdėstytomis II ir III prieduose;
 - c) aerodromo naudojimo, laikantis Reglamento (EB) Nr. 216/2008 Va priede ir, jei taikoma, Vb priede išdėstytų esminių reikalavimų, sąlygomis, išdėstytomis IV priede;
 - d) pažymėjimų turėtojų pareigomis, nustatytomis III priede;
 - e) esamų aerodromų pažymėjimų, kuriuos išdavė valstybės narės, pripažinimo ir pakeitimo sąlygomis;
 - f) sprendimo neleisti taikyti Reglamento (EB) Nr. 216/2008 4 straipsnio 3b dalyje nurodytų išimčių priėmimo sąlygomis (įskaitant kriterijus, taikytinus kroviniams vežti skirtiems aerodromams), pranešimu apie aerodromus, kuriems taikomos išimtys, ir suteiktų išimčių peržiūra;
 - g) III priede išdėstytomis sąlygomis, kuriomis saugos sumetimais naudojimas uždraudžiamas, apriojamas arba taikomos tam tikros sąlygos;
 - h) tam tikromis Reglamento (EB) Nr. 216/2008 8a straipsnio 2 dalies e punkte nurodytų perono valdymo paslaugų teikėjų pareiškimų ir priežiūros sąlygomis bei procedūromis, išdėstytomis II ir III prieduose.
2. Aerodromus, aerodromų naudotojus ir perono valdymo paslaugų teikėjus sertifikuojančios ir priežiūrinčios kompetentingos institucijos laikosi II priede nustatytų reikalavimų.
3. Aerodromų naudotojai ir perono valdymo paslaugų teikėjai laikosi III priede nustatytų reikalavimų.
4. Aerodromų naudotojai laikosi IV priede nustatytų reikalavimų.

▼ B*2 straipsnis***Apibrėžtys**

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) aerodromas – nustatyta sausumos ar vandens arba nejudamosios, nejudamosios jūrinės arba plūdriosios konstrukcijos paviršiaus zona (įskaitant visus pastatus, įrenginius ir techninę įrangą), kuri visa ar kurios dalis skirta orlaiviams atskristi, išskristi ir judėti paviršiumi;
- 2) lėktuvas – jėgainės varomas sunkesnis už orą orlaivis, kurio keliamoji galia skrendant susidaro daugiausia dėl aerodinaminių reakcijų su paviršiais, kurie skrydžio sąlygomis išlieka nejudantys;
- 3) orlaivis – mašina, kuri atmosferoje laikosi dėl sąveikos su oru, bet ne dėl oro atoveikio nuo žemės paviršiaus;
- 4) peronas – nustatyta zona, skirta orlaiviams, kad būtų galima įlaidinti ar išlaidinti keleivius, pakrauti arba iškrauti paštą ar krovinius, pilti degalus, statyti orlaivius arba atlikti techninę priežiūrą;
- 5) perono valdymo paslauga – orlaivio ir transporto priemonių naudojimo ir judėjimo perone valdymo paslauga;
- 6) auditas – sistemingas, nepriklausomas, dokumentais įformintas įrodymų rinkimo ir jų objektyvaus vertinimo procesas, kuriuo siekiama nustatyti, kaip laikomasi reikalavimų;
- 7) sertifikavimo specifikacijos – agentūros priimti techniniai standartai, kuriais nurodomos atitikties Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms užtikrinimo priemonės ir kuriuos organizacija gali taikyti sertifikavimo tikslais;
- 8) kompetentinga institucija – kiekvienoje valstybėje narėje paskirta institucija, kuri turi reikiamus įgaliojimus ir yra atsakinga už aerodromų, taip pat su jais susijusių darbuotojų ir organizacijų sertifikavimą ir priežiūrą;
- 9) nuolatinė priežiūra – su priežiūros programos įgyvendinimu susijusios užduotys, kurias bet kuriuo metu gali atlikti kompetentinga institucija, tikrindama, ar sąlygų, kuriomis jis buvo išduotas, laikomasi visu pažymėjimo galiojimo laikotarpiu;
- 10) nukrypimo priimtumo ir veiksmų dokumentas (DAAD) – kompetentingos institucijos nustatytas dokumentas, kuriame pateikiami nukrypimo nuo agentūros nustatytų sertifikavimo specifikacijų priimtumo įrodymai;
- 11) patikrinimas – nepriklausomas vertinimas, kurį sudaro stebėjimas ir sprendimo priėmimas, o atitinkamais atvejais, tikrinant, kaip laikomasi taikomų reikalavimų, atliekami matavimai, bandymai arba kalibravimas;

▼B

- 12) judėjimas – kilimas arba tūpimas;
- 13) kliūtis – bet kuris nejudamas (laikinas arba nuolatinis) ar judamas objektas arba jo dalis, kuris (-i):
- yra orlaiviui judėti skirtame paviršiuje arba
 - kyšo virš skrendančiam orlaiviui numatyto saugos paviršiaus, arba
 - yra už tokių nustatytų paviršių ribų ir yra įvertintas (-a) kaip keliantis (-i) pavojų oro navigacijai;
- 14) kliūčių ribojimo paviršius – paviršius, kuriuo nustatomos ribos, iki kurių oro erdvėje gali kyšoti bet kokie objektai;
- 15) kliūčių apsaugos paviršius – vizualiojo artėjimo tūpti nuolydžio indikatorių sistemai skirtas paviršius, virš kurio negali kyšoti objektai ar esamų objektų tęsiniai, išskyrus atvejus, kai, atitinkamos institucijos nuomone, naują objektą arba tęsinį užstotų esamas nejudantis objektas.

*3 straipsnis***Aerodromų priežiūra**

1. Valstybės narės paskiria vieną arba kelis subjektus kaip toje valstybėje narėje kompetentingą (-as) instituciją (-as), kuri (kurios) turi reikiamus įgaliojimus ir yra atsakinga (-os) už aerodromų, taip pat su jais susijusių darbuotojų ir organizacijų sertifikavimą ir priežiūrą.
2. Kompetentinga institucija veikia nepriklausomai nuo aerodromo naudotojų ir perono valdymo paslaugų teikėjų. Šis nepriklausomumas užtikrinamas atskiriant kompetentingą instituciją ir šiuos aerodromo naudotojus bei perono valdymo paslaugų teikėjus bent funkcinio lygmeniu. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos vykdytų įgaliojimus nešališkai ir skaidriai.
3. Jei valstybė narė kaip kompetentingą instituciją paskiria daugiau nei vieną subjektą, turi būti įvykdytos šios sąlygos:
 - a) kiekviena kompetentinga institucija atsako už konkrečiai nustatytas užduotis ir nustatytą geografinę vietovę; taip pat
 - b) šios institucijos derina savo veiklą, kad užtikrintų veiksmingą visų aerodromų ir aerodromų naudotojų bei perono valdymo paslaugų teikėjų priežiūrą.
4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga (-os) institucija (-os) turėtų pakankamai pajėgumų ir išteklių taikomiems šio reglamento reikalavimams vykdyti.
5. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingų institucijų darbuotojai nevykdytų priežiūros esant įrodymų, kad dėl to galėtų kilti tiesioginis arba netiesioginis interesų konfliktas, ypač susijęs su šeima arba finansiniais interesais.

▼B

6. Darbuotojams, kuriuos kompetentinga institucija įgaliojo vykdyti sertifikavimo ir (arba) priežiūros užduotis, suteikiami įgaliojimai atlikti bent šias užduotis:

- a) tikrinti įrašus, duomenis, procedūras ir bet kuriuos kitus su sertifikavimo ir (arba) priežiūros užduoties vykdymu susijusius dokumentus;
- b) išsinešti tų įrašų, duomenų, procedūrų ir kitų dokumentų kopijas arba išrašus;
- c) reikalauti žodinio paaiškinimo vietoje;
- d) patekti į aerodromus, atitinkamas patalpas, skrydžių veiklos vietas arba kitas svarbias zonas ir transporto priemones;
- e) atlikti auditus, tyrimus, bandymus, pratybas, vertinimus, patikrinimus;
- f) priklausomai nuo konkretaus atvejo arba imtis reikiamų vykdymo užtikrinimo priemonių, arba jas inicijuoti.

7. 6 dalyje nurodytos užduotys vykdomos laikantis valstybių narių nacionalinės teisės aktų.

4 straipsnis

Europos aviacijos saugos agentūrai teikiama informacija

Per tris mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos valstybės narės Europos aviacijos saugos agentūrai (toliau – agentūrai) nurodo aerodromų, kuriems taikomos Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir šio reglamento nuostatos, pavadinimus, vietas, ICAO oro uosto kodus ir aerodromų naudotojų pavadinimus, taip pat keleivinių ir krovinių skrydžių skaičių tuose aerodromuose.

5 straipsnis

Išimtys

1. Valstybė narė agentūrai praneša apie savo sprendimą taikyti išimtį pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 4 straipsnio 3b dalį per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos. Agentūrai teikiama informacija, be kita ko, apima atitinkamų aerodromų sąrašą, aerodromo naudotojo pavadinimą ir atitinkamų metų aerodromo keleivinių ir krovinių skrydžių skaičių.

2. Valstybė narė kasmet tikrina aerodromo, kuriam taikoma išimtis, eismo rodiklius. Jeigu tokio aerodromo eismo rodikliai pastaruosius trejus metus iš eilės viršija numatytuosius Reglamento (EB) Nr. 216/2008 4 straipsnio 3b dalyje, ji informuoja agentūrą ir atšaukia išimtį.

3. Komisija bet kada gali nuspręsti neleisti taikyti išimties šiais atvejais:

- a) neįgyvendinti bendrieji Reglamento (EB) Nr. 216/2008 saugos tikslai;

▼B

- b) pastaruosius trejus metus iš eilės viršijami atitinkami keleivinio ir krovinio eismo rodikliai;
 - c) kai išimtis neatitinka kokių nors kitų susijusių ES teisės aktų.
4. Kai Komisija nusprendžia, kad išimtis neleidžiama, atitinkama valstybė narė atšaukia išimtį.

*6 straipsnis***Pažymėjimų pakeitimas**

1. Pažymėjimai, kuriuos kompetentinga institucija išdavė iki 2014 m. gruodžio 31 d. pagal nacionalinės teisės aktus, toliau galioja, kol bus išduoti pagal šį straipsnį, o jei tokių pažymėjimų neišduota, – iki 2017 m. gruodžio 31 d.
2. Iki 1 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos kompetentinga institucija išduoda pažymėjimus atitinkamiems aerodromams ir aerodromų naudotojams, jei įvykdomos šios sąlygos:
 - a) II priede nurodytas sertifikavimo pagrindas nustatytas taikant agentūros paskelbtas sertifikavimo specifikacijas, įskaitant visus nustatytus ir dokumentais pagrįstus lygiaverčio saugos lygio ir specialiųjų sąlygų atvejus;
 - b) pažymėjimo turėtojas įrodė atitiktį sertifikavimo specifikacijoms, kurios skiriasi nuo nacionalinių reikalavimų, kuriais remiantis buvo išduotas esamas pažymėjimas;
 - c) pažymėjimo turėtojas įrodė atitiktį Reglamento (EB) Nr. 216/2008 reikalavimams ir įgyvendinimo taisyklėms, kurie (kurios) taikomos jo organizacijai bei veiklai ir kurie (kurios) skiriasi nuo nacionalinių reikalavimų, kuriais remiantis buvo išduotas esamas pažymėjimas.
3. Nukrypdama nuo 2 dalies b punkto, kompetentinga institucija gali atsisakyti atitikties įrodymo, jei, jos manymu, tokiame įrodyme pateikti prireiktų perteklinių arba neproporcingai didelių pastangų.
4. Kompetentinga institucija bent penkerius metus saugo įrašus apie dokumentus, susijusius su pažymėjimų pakeitimo procedūra.

*7 straipsnis***Nukrypimai nuo sertifikavimo specifikacijų**

1. Kompetentinga institucija iki 2024 m. gruodžio 31 d. gali priimti prašymus išduoti pažymėjimą, įskaitant nukrypimus nuo agentūros nustatytų sertifikavimo specifikacijų, jei įvykdomos šios sąlygos:
 - a) nukrypimai nepriskiriami nei lygiaverčio saugos lygio atvejui pagal šio reglamento II priedo ADR.AR.C.020 dalį, nei specialiosios sąlygos atvejui pagal ADR.AR.C.025 dalį;

▼B

- b) nukrypimai buvo prieš įsigaliojant šiam reglamentui;
- c) tokie nukrypimai atitinka Reglamento (EB) Nr. 216/2008 Va priede išdėstytus esminius reikalavimus ir yra papildyti tinkamomis poveikio mažinimo priemonėmis bei taisomaisiais veiksmais;
- d) atliktas patvirtinamasis kiekvieno nukrypimo saugos vertinimas.

2. Įrodymus, kuriais patvirtinama, kad įvykdytos 1 dalyje nurodytos sąlygos, kompetentinga institucija surenka nukrypimo priimtumo ir veiksmų dokumente (DAAD). Nukrypimo priimtumo ir veiksmų dokumentas pridedamas prie pažymėjimo. Kompetentinga institucija nustato nukrypimo priimtumo ir veiksmų dokumento galiojimo laikotarpį.

3. Aerodromo naudotojas ir kompetentinga institucija patikrina, ar 1 dalyje nurodytos sąlygos tebėra tenkinamos. Jeigu ne, nukrypimo priimtumo ir veiksmų dokumentas iš dalies pakeičiamas, jo galiojimas sustabdomas arba atšaukiamas.

*8 straipsnis***Aerodromo apylinkių apsauga**

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų surengtos konsultacijos dėl statinių, kuriuos planuojama statyti kliūčių ribojimo paviršiuose, kliūčių apsaugos paviršiuose ir kituose su aerodromu susijusiuose paviršiuose, poveikio saugai.
2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų surengtos konsultacijos dėl valstybių narių nustatytą aukštį viršijančių statinių, planuojamų statyti už kliūčių ribojimo paviršių, kliūčių apsaugos paviršių ir kitų su aerodromu susijusių paviršių ribų, poveikio saugai.
3. Valstybės narės užtikrina šalia kitų valstybių narių sienų esančių aerodromų apsaugos koordinavimą.

*9 straipsnis***Aerodromo apylinkių stebėsena**

Valstybės narės užtikrina, kad būtų konsultuojamasi dėl žmogaus veiklos ir žemės paskirties, pavyzdžiui:

- a) žemės užstatymo arba žemės aerodromo zonoje paskirties keitimo;
- b) bet kokio užstatymo, galinčio tapti dėl kliūčių susidariusios turbulencijos priežastimi;
- c) pavojingų, painių ir klaidinamų žiburių naudojimo;
- d) gerai šviesą atspindinčių paviršių, galinčių sukelti akinimą, naudojimo;

▼B

- e) plotų, dėl kurių galėtų padaugėti orlaivių naudojimui pavojų keliančių laukinių gyvūnų, kūrimo;
- f) neregimos spinduliuotės šaltinių arba judančiųjų ar nekilnojamųjų objektų buvimo, kuris gali trukdyti arba neigiamai veikti aviacijos ryšių, navigacijos ir priežiūros sistemų veikimą.

*10 straipsnis***Laukinių gyvūnų pavojaus valdymas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad susidūrimo su laukiniais gyvūnais pavojai būtų vertinami:
 - a) nustatant nacionalinę orlaivių susidūrimų su laukiniais gyvūnais registravimo ir pranešimo apie šiuos susidūrimus procedūrą;
 - b) iš orlaivių naudotojų, aerodromų darbuotojų ir kitų šaltinių renkant informaciją apie laukinių gyvūnų, galinčių kelti pavojų orlaivių naudojimui, buvimą ir
 - c) kompetentingiems darbuotojams nuolat vertinant laukinių gyvūnų pavojų.
2. Valstybės narės užtikrina, kad pranešimai apie susidūrimus su laukiniais gyvūnais būtų renkami ir perduodami ICAO, kad juos būtų galima įtraukti į ICAO informacijos apie susidūrimus su paukščiais sistemos (IBIS) duomenų bazę.

*11 straipsnis***Įsigaliojimas ir taikymas**

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Aerodromus, jų naudotojus ir perono valdymo paslaugų teikėjus sertifikuojančios ir prižiūrinčios kompetentingos institucijos iki 2017 m. gruodžio 31 d. užtikrina atitiktį šio reglamento II priede nustatytiems reikalavimams.
3. III ir IV priedai taikomi pagal 6 straipsnį sertifikuotiems aerodromams nuo pažymėjimo išdavimo dienos.
4. Aerodromams, kurių sertifikavimo procedūra pradėta iki 2014 m. gruodžio 31 d., bet kuriems iki to laiko nebuvo išduotas pažymėjimas, pažymėjimas išduodamas tik tuomet, kai jie įvykdo šio reglamento reikalavimus.
5. Šio reglamento II priedo ADR.AR.C.050 dalis ir III priedo ADR.OR.B.060 dalis taikomos nuo perono valdymo paslaugų teikimą reglamentuojančių įgyvendinimo taisyklių įsigaliojimo dienos. Šio reglamento II priedo ADR.AR.A.015 dalis ir III priedo ADR.OR.A.015 dalis taikomos perono valdymo paslaugų teikėjams nuo perono valdymo paslaugų teikimą reglamentuojančių įgyvendinimo taisyklių įsigaliojimo dienos.
6. Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

I PRIEDAS

II–IV prieduose vartojamų terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) priimtinos atitikties užtikrinimo priemonės – neprivalomi standartai, kuriuos agentūra priėmė siekdama paaiškinti atitikties Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms užtikrinimo priemones;
- 2) turimasis nutrauktojo kilimo nuotolis (ASDA) – turimasis riedos nuotolis pridėjus stabdymo tako, jei jis yra, ilgį;
- 3) aerodromo skrydžių valdymo paslauga – aerodromo eismui reikalinga skrydžių valdymo paslauga;
- 4) aerodromo įranga – visa įranga, aparatai, priklausiniai, programinė įranga ar priedai, kurie naudojami arba yra skirti naudoti kaip pagalbinė orlaivio naudojimo aerodrome priemonė;
- 5) oro navigacijos duomenys – oro navigacijos faktai, sąvokos ar nurodymai, teikiami formaliu pavidalu, tinkamu perduoti, interpretuoti ar apdoroti;
- 6) oro navigacijos informacijos tarnyba – nustatytoje veikimo zonoje įsteigta tarnyba, atsakinga už oro navigacijos informacijos ir duomenų, būtinų oro navigacijos saugai, reguliarumui ir veiksmingumui užtikrinti, teikimą;
- 7) oro navigacijos paslaugos – oro eismo paslaugos, ryšių, navigacijos ir priežiūros paslaugos, meteorologijos paslaugos oro navigacijai ir oro navigacijos informacijos paslaugos;
- 8) oro eismo paslaugos – įvairios skrydžių informacijos paslaugos, aliarmo skelbimo paslaugos, konsultacinės oro eismo paslaugos ir skrydžių valdymo paslaugos (raiono, prieigų ir aerodromo skrydžių valdymo paslaugos);
- 9) skrydžių valdymo (ATC) paslauga – paslauga, suteikiama siekiant:
 1. išvengti susidūrimų:
 - tarp orlaivių,
 - manevravimo lauke tarp orlaivių ir kliūčių ir
 2. paspartinti ir išlaikyti tvarkingą oro eismo srautą;
- 10) orlaivių stovėjimo aikštelė – nustatytoji perono zona, skirta orlaiviams statyti;
- 11) riedėjimo vedlinė į orlaivių aikštelę – perono dalis, paženklinta kaip riedėjimo takas, skirta riedėti tik į orlaivių stovėjimo aikšteles;
- 12) alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės – priemonės, kurios yra alternatyva esamoms priimtinioms atitikties užtikrinimo priemonėms arba kurios yra naujos atitikties Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms, dėl kurių agentūra nepriėmė priimtinių atitikties užtikrinimo priemonių, užtikrinimo priemonės;
- 13) aliarmo skelbimo paslauga – informacijos apie orlaivius, kuriems reikia paieškos ir gelbėjimo paslaugų, teikimo atitinkamoms organizacijoms ir pagalbos joms paslauga;

▼B

- 14) perono riedėjimo takas – riedėjimo takų sistemos perone dalis, kurioje paženklinoti riedėjimo peronu maršrutai;
- 15) laisvoji juosta – atitinkamos institucijos kontroliuojamas apibrėžtas stačiakampis žemės ar vandens plotas, parinktas arba parengtas kaip tinkama zona, virš kurios lėktuvas gali atlikti dalį pradinio aukštėjimo iki nustatyto aukščio;
- 16) pavojingieji kroviniai – gaminiai ar medžiagos, kurie gali kelti pavojų sveikatai, saugai, turtui arba aplinkai ir yra įtraukti į techninių instrukcijų pavojingųjų krovinių sąrašą arba kurie klasifikuojami pagal tas instrukcijas;
- 17) duomenų kokybė – pasiklivimo, kad duomenys atitinka duomenų naudotojo keliamus tikslumo, skiriamosios gebos ir vientisumo reikalavimus, lygis;
- 18) paskelbtieji atstumai –
 - turimasis riedos nuotolis (TORA),
 - turimasis kilimo nuotolis (TODA),
 - turimasis nutrauktojo kilimo nuotolis (ASDA),
 - turimasis tūpimo nuotolis (LDA);
- 19) skrydžių informacijos paslauga – paslauga, kurios tikslas – teikti konsultacijas ir informaciją, reikalingas skrydžių saugai ir veiksmingumui užtikrinti;
- 20) žmogiškojo veiksnio principai – aviaciniam projektavimui, sertifikavimui, mokymui, naudojimui ir techninei priežiūrai taikomi principai, kuriais, tinkamai atsižvelgiant į žmogaus galimybes, siekiama užtikrinti saugią žmogaus ir kitų sistemos komponentų sąsają;
- 21) žmogaus galimybės – žmogaus galimybės ir jų ribos, turinčios įtakos oro navigacijos veiklos saugai ir veiksmingumui;
- 22) kilimo ir tūpimo pagal prietaisus takas – vienas iš toliau nurodytų tipų kilimo ir tūpimo takų, skirtų orlaiviams, kuriuose taikomos artėjimo tūpti pagal prietaisus procedūros:
 1. netiksliojo artėjimo tūpti kilimo ir tūpimo takas – kilimo ir tūpimo pagal prietaisus takas, kuriame naudojamos vizualiosios ir nevizualiosios priemonės, kuriomis galima nustatyti bent tinkamą kryptį artėjant tūpti tiese;
 2. I kategorijos tiksliojo artėjimo tūpti kilimo ir tūpimo takas – kilimo ir tūpimo pagal prietaisus takas, kuriame naudojamos nevizualiosios ir vizualiosios priemonės ir kuris yra skirtas skrydžiams, kuriuos vykdant apsisprendimo aukštis (DH) yra ne mažesnis nei 60 m (200 pėdų), o matomumas – ne mažesnis kaip 800 m arba kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) yra ne mažesnis kaip 550 m;
 3. II kategorijos tiksliojo artėjimo tūpti kilimo ir tūpimo takas – kilimo ir tūpimo pagal prietaisus takas, kuriame naudojamos nevizualiosios ir vizualiosios priemonės ir kuris skirtas skrydžiams, kuriuos vykdant apsisprendimo aukštis (DH) yra mažesnis nei 60 m (200 pėdų), bet ne mažesnis nei 30 m (100 pėdų), o kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) yra ne mažesnis kaip 300 m;

▼B

4. III kategorijos tiksliojo artėjimo tūpti kilimo ir tūpimo takas – kilimo ir tūpimo pagal prietaisus takas, kuriame naudojamos nevizualiosios ir vizualiosios priemonės, veikiančios iki kilimo ir tūpimo tako bei visu jo paviršiumi ir kuris yra:
 - A. skirtas skrydžiams, kuriuos vykdant apsisprendimo aukštis (DH) yra mažesnis nei 30 m (100 pėdų) arba apsisprendimo aukštis netaikomas, o kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) yra ne mažesnis kaip 175 m, arba
 - B. skirtas skrydžiams, kuriuos vykdant apsisprendimo aukštis (DH) yra mažesnis nei 15 m (50 pėdų) arba apsisprendimo aukštis netaikomas, o kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) yra mažesnis kaip 175 m, bet ne mažesnis kaip 50 m, arba
 - C. skirtas skrydžiams, kuriuos vykdant netaikomas nei apsisprendimo aukštis (DH), nei kilimo ir tūpimo tako nuotolio (RVR) apribojimai;
- 23) vientisumas – užtikrinimo, kad oro navigacijos duomenų vienetas ir jo vertė nebuvo prarasti arba pakeisti nuo duomenų parengimo arba leisto pakeitimo, lygis;
- 24) turimasis tūpimo nuotolis (LDA) – kilimo ir tūpimo tako ilgis, kuris paskelbtas turimu ir tinkamu tupiančiam lėktuvui riedėti žeme;
- 25) prasto matomumo procedūros – aerodrome vykdomos skrydžių saugos užtikrinimo procedūros, kai artėjama tūpti pagal žemesnę nei I standartinę kategoriją, kitą nei II standartinę kategoriją, II bei III kategorijas ir kylama prasto matomumo sąlygomis;
- 26) kilimas prasto matomumo sąlygomis (LVTO) – kilimas, kai kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) yra mažesnis kaip 400 m, bet ne mažesnis kaip 75 m;
- 27) žemesnės nei I standartinės kategorijos (LTS CAT I) operacija – I kategorijos artėjimas tūpti ir tūpimas pagal prietaisus taikant I kategorijos apsisprendimo santykinį aukštį (DH), kai kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) yra mažesnis, nei paprastai būtų pagal taikomą DH, bet ne mažesnis kaip 400 m;
- 28) manevravimo laukas – orlaiviams kilti, tūpti ir riedėti naudojama aerodromo dalis, išskyrus peronus;
- 29) meteorologijos paslaugos – meteorologinių prognozių, instrukcijų ir pastabų, taip pat kitos meteorologinės informacijos ir duomenų, kuriuos valstybės teikia oro navigacijos tikslais, perdavimo į orlaivį priemonės ir paslaugos;
- 30) žymeklis – virš žemės rodomas objektas, kuriuo pažymėta kliūtis arba riba;
- 31) žymė – judėjimo lauko paviršiuje rodomas simbolis arba jų grupė, kuriais perduodama oro navigacijos informacija;
- 32) judėjimo laukas – orlaiviams kilti, tūpti ir riedėti naudojama aerodromo dalis, kurią sudaro manevravimo laukas ir peronas (-ai);
- 33) navigacijos paslaugos – nustatytos padėties ir laiko informacijos perdavimo į orlaivį priemonės ir paslaugos;
- 34) vizualiojo kilimo ir tūpimo takas – kilimo ir tūpimo takas, skirtas orlaiviui atliekančiam vizualiojo artėjimo tūpti procedūras;

▼B

- 35) kitos nei II standartinės kategorijos operacija – tikslusis artėjimas tūpti ir tūpimas pagal prietaisus, naudojantis tūpimo pagal prietaisus sistema (ILS) arba mikrobangų tūpimo sistema (MLS), kai nėra kai kurių arba visų II kategorijos tiksliojo artėjimo tūpti žiburių sistemos elementų, ir
- apsisprendimo santykinis aukštis (DH) yra mažesnis kaip 200 pėdų, bet ne mažesnis kaip 100 pėdų, ir
 - kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) yra ne mažesnis kaip 350 m.
- 36) priežiūros planavimo ciklas – laikotarpis, per kurį tikrinama, ar nuolat laikomasi atitinkamų reikalavimų;
- 37) riedėjimo greittakis – smailiu kampu su kilimo ir tūpimo taku sujungtas riedėjimo takas, skirtas tūpiantiems lėktuvams išriedėti iš kilimo ir tūpimo tako didesniu greičiu negu kituose išriedėjimo takuose ir taip kuo labiau sumažinti kilimo ir tūpimo tako užėmimo laiką;
- 38) kilimo ir tūpimo takas – nustatyta stačiakampio formos sausumos aerodromo zona, parengta orlaiviams tūpti ir kilti;
- 39) kilimo ir tūpimo tako tipas – kilimo ir tūpimo pagal prietaisus takas arba vizualiojo kilimo ir tūpimo takas;
- 40) kilimo ir tūpimo tako matomumo nuotolis (RVR) – nuotolis, kuriuo orlaivio pilotas kilimo ir tūpimo tako vidurio linijoje mato to tako paviršiaus žymes arba tą taką ar jo vidurio liniją žyminčius žiburius;
- 41) saugos valdymo sistema – sisteminis saugos valdymo metodas, apimantis reikiamą organizacinę struktūrą, atsakomybę, politiką ir procedūras;
- 42) stabdymo takas – nustatyta stačiakampio formos sausumos zona turimojo riedos nuotolio pabaigoje, parengta kaip tinkama zona, kurioje nutraukus kilimą orlaivį galima sustabdyti;
- 43) turimasis kilimo nuotolis (TODA) – turimasis riedos nuotolis pridėjus laisvosios nuo kliūčių juostos, jei ji yra, ilgį;
- 44) turimasis riedos nuotolis (TORA) – kilimo ir tūpimo tako ilgis, kurį aerodromo valstybė paskelbė turimu ir tinkamu kylantiems lėktuvams riedėti žeme;
- 45) riedėjimo takas – nustatytasis sausumos aerodromo kelias, parengtas orlaiviams riedėti ir jungiantis vieną aerodromo dalį su kita, įskaitant:
- riedėjimo vedlinę,
 - riedėjimo maršrutą,
 - riedėjimo greittakį;
- 46) techninės instrukcijos – naujausio leidimo galiojančios Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos patvirtintos ir paskelbtos „Saugaus pavojingųjų krovinių vežimo oru techninės instrukcijos“ (Dok. Nr. 9284-AN/905), įskaitant jų papildymus ir priedus;

▼B

- 47) pažymėjimo sąlygos –
- ICAO vietos nuoroda,
 - skrydžių vykdymo sąlygos (VFR arba IFR, dieną arba naktį),
 - kilimo ir tūpimo takas – paskelbtieji atstumai,
 - nurodytas (-i) kilimo ir tūpimo tako tipas (-ai) ir artėjimas tūpti,
 - aerodromo identifikavimo kodas,
 - informacija apie orlaivių su tolesne aerodromo identifikavimo kodo raide naudojimą,
 - perono valdymo paslaugos (teikiamos arba neteikiamos),
 - gelbėjimo ir priešgaisrinių tarnybų teikiamos apsaugos lygis;
- 48) vizualiosios priemonės – indikatoriai ir signaliniai prietaisai, žymės, žiburiai, ženklai ir žymekliai arba jų deriniai.

II PRIEDAS

Institucijoms taikomų reikalavimų dalis. Aerodromai (ADR.AR dalis)

A SKYRIUS. BENDRIEJI REIKALAVIMAI (ADR.AR.A)

ADR.AR.A.001 Taikymo sritis

Šiame priede nustatomi aerodromus, jų naudotojus ir perono valdymo paslaugų teikėjus sertifikuojančioms ir prižiūrinčioms kompetentingoms institucijoms taikomi reikalavimai.

ADR.AR.A.005 Kompetentinga institucija

Valstybės narės, kurioje yra aerodromas, paskirta kompetentinga institucija bus atsakinga už:

- a) aerodromų ir jų naudotojų sertifikavimą ir priežiūrą;
- b) perono valdymo paslaugų teikėjų priežiūrą.

ADR.AR.A.010 Priežiūros dokumentai

- a) Kompetentinga institucija atitinkamiems savo darbuotojams pateikia susijusius teisės aktus, standartus, taisykles, techninius leidinius ir susijusius dokumentus, kad jie galėtų vykdyti paskirtas užduotis ir pareigas.
- b) Kompetentinga institucija pateikia teisės aktus, standartus, taisykles, techninius leidinius ir susijusius dokumentus aerodromų naudotojams ir kitoms suinteresuotosioms šalims, kad jiems būtų lengviau laikytis taikomų reikalavimų.

ADR.AR.A.015 Atitikties užtikrinimo priemonės

- a) Agentūra parengia priimtinas atitikties užtikrinimo priemones (AMC), kurias galima taikyti siekiant užtikrinti atitiktį Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms. Taikant priimtinas atitikties užtikrinimo priemones įvykdomi su tuo susiję įgyvendinimo taisyklių reikalavimai.
- b) Siekiant užtikrinti atitiktį įgyvendinimo taisyklėms, galima taikyti alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones.
- c) Kompetentinga institucija sukuria sistemą, pagal kurią galėtų nuosekliai vertinti, ar jos pačios arba jos prižiūrimų aerodromų naudotojų arba perono valdymo paslaugų teikėjų taikomomis alternatyviomis atitikties užtikrinimo priemonėmis užtikrinama atitiktis Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms.
- d) Kompetentinga institucija vertina pagal ADR.OR.A.015 dalį aerodromo naudotojo arba perono valdymo paslaugų teikėjo pasiūlytas alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones analizuodama pateiktus dokumentus ir, jei manoma, kad reikia, atlikdama aerodromo naudotojo, aerodromo arba perono valdymo paslaugų teikėjo patikrinimą.

Nustačiusi, kad aerodromo naudotojo arba perono valdymo paslaugų teikėjo pasiūlytos alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės atitinka įgyvendinimo taisykles, kompetentinga institucija be reikalo nedelsdama:

- 1) praneša prašymo teikėjui, kad galima įgyvendinti alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, ir, jei taikoma, atitinkamai iš dalies pakeičia prašymo teikėjui išduotą pažymėjimą arba suteiktą patvirtinimą;

▼B

- 2) praneša agentūrai apie jų turinį ir prideda visų susijusių dokumentų kopijas;
 - 3) praneša kitoms valstybėms narėms apie alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, kurioms pritarta, ir
 - 4) praneša, jei reikia, kitiems sertifikuotiems kompetentingos institucijos valstybėje narėje esantiems aerodromams.
- e) Jei siekdama užtikrinti atitiktį Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms pati kompetentinga institucija taiko alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, ji:
- 1) jas pateikia savo prižiūrimiems aerodromų naudotojams ir perono valdymo paslaugų teikėjams, ir
 - 2) be reikalo nedelsdama apie tai praneša agentūrai.

Kompetentinga institucija agentūrai pateikia išsamų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių aprašą su visais tvarkos patikslinimais, kurie gali būti svarbūs, ir vertinimą, kuriuo įrodoma, kad laikomasi įgyvendinimo taisyklių.

ADR.AR.A.025 Agentūros informavimas

- a) Kompetentinga institucija agentūrai be reikalo nedelsdama praneša apie visas įgyvendinant Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisykles kilusias svarbias problemas.
- b) Kompetentinga institucija, remdamasi gautomis įvykių ataskaitomis, agentūrai pateikia saugos atžvilgiu svarbią informaciją.

ADR.AR.A.030 Neatidėliotinas reagavimas į saugos problemą

- a) Nepažeisdama Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/42/EB ⁽¹⁾, kompetentinga institucija įdiegia sistemą, kurią taikydama galėtų tinkamai rinkti, analizuoti ir skleisti su sauga susijusią informaciją.
- b) Agentūra įdiegia sistemą, kurią taikydama galėtų tinkamai analizuoti bet kokią gautą svarbią su sauga susijusią informaciją ir be reikalo nedelsdama pateikti valstybėms narėms ir Komisijai bet kokią informaciją, įskaitant rekomendacijas arba informaciją apie reikiamus taisomuosius veiksmus, kuri būtina, kad jos galėtų laiku reaguoti į saugos problemą, susijusią su aerodromais, jų naudotojais ir perono valdymo paslaugų teikėjais, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklės.
- c) Gavusi a ir b punktuose nurodytą informaciją, kompetentinga institucija imasi atitinkamų saugos problemos sprendimo priemonių, įskaitant saugos nurodymų paskelbimą pagal ADR.AR.A.040 dalį.
- d) Apie priemones, kurių imamasi pagal c punktą, nedelsiant pranešama visiems aerodromų naudotojams arba perono valdymo paslaugų teikėjams, kurie turi jas taikyti laikydamiesi Reglamentas (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių. Kompetentinga institucija apie šias priemones taip pat praneša agentūrai ir, jei reikia imtis bendrų veiksmų, kitoms susijusioms valstybėms narėms.

⁽¹⁾ OL L 167, 2003 7 4, p. 23.

▼B**ADR.AR.A.040 Saugos nurodymai**

- a) Kompetentinga institucija paskelbia saugos nurodymą, jei nustato nesaugias sąlygas, dėl kurių reikia nedelsiant imtis veiksmų, įskaitant atitiktis bet kurioms iš dalies pakeistoms arba papildomoms agentūros nustatytoms sertifikavimo specifikacijoms įrodymą, kuris, kompetentingos institucijos nuomone, yra būtinas.
- b) Prireikus saugos nurodymas perduodamas atitinkamiems aerodromų naudotojams arba perono valdymo paslaugų teikėjams, į jį įtraukiama bent ši informacija:
 - 1) nurodoma pavojinga būklė;
 - 2) nurodomas atitinkamas projektas, įranga arba naudojimas;
 - 3) veiksmai, kurių reikia imtis, ir jų pagrindimas, įskaitant iš dalies pakeistas arba papildomas sertifikavimo specifikacijas, kurių reikia laikytis;
 - 4) reikalaujamų veiksmų įvykdymo terminas ir
 - 5) nurodymo įsigaliojimo data.
- c) Kompetentinga institucija perduoda saugos nurodymo kopiją agentūrai.
- d) Kompetentinga institucija tikrina, kaip aerodromų naudotojai ir perono valdymo paslaugų teikėjai laikosi taikomų saugos nurodymų.

B SKYRIUS. VALDYMAS (ADR.AR.B)**ADR.AR.B.005 Valdymo sistema**

- a) Kompetentinga institucija sukuria ir prižiūri valdymo sistemą, kurią sudaro bent:
 - 1) dokumentais patvirtinta politika ir procedūros, kuriomis apibūdinama jos organizacija, priemonės ir metodai, kuriais užtikrinama atitiktis Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms. Procedūrų dokumentai atnaujinami ir jais remiamasi kaip pagrindiniais tos kompetentingos institucijos darbo dokumentais vykdant visas susijusias užduotis;
 - 2) pakankamas skaičius darbuotojų, įskaitant aerodromų inspektorius, jos užduotims ir pareigoms vykdyti. Šie darbuotojai turi turėti kvalifikaciją, reikalingą jiems paskirtoms užduotims atlikti, ir turėti reikiamų žinių, patirties, būti baigę pradinį, darbo vietoje rengiamą ir kartotinį mokymo kursą kompetencijai palaikyti. Siekiant užtikrinti visų susijusių užduočių tinkamą įvykdymą, turi būti įdiegta sistema, pagal kurią būtų galima numatyti galimybę gauti darbuotojų;
 - 3) tinkami įrenginiai ir biuro patalpos paskirtoms užduotims vykdyti;
 - 4) oficialus valdymo sistemos atitiktis atitinkamiems reikalavimams ir procedūrų tinkamumo stebėjimo procesas, įskaitant vidaus audito ir saugos rizikos valdymo proceso nustatymą.
- b) Kompetentinga institucija kiekvienoje valdymo sistemoje sudarančioje veiklos srityje paskiria vieną arba kelis visapusiškai už atitinkamos (-ų) užduoties (-ių) valdymą atsakingus asmenis.

▼B

- c) Kompetentinga institucija nustato dalyvavimo visos būtinos informacijos mainuose ir kitų susijusių kompetentingų institucijų pagalbos procedūras.

ADR.AR.B.010 Užduočių paskyrimas kvalifikuotiems subjektams

- a) Valstybės narės užduotis, susijusias su pradiniu sertifikavimu arba nuolatine asmenų arba organizacijų, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklės, priežiūra, paskiria vykdyti tik kvalifikuotiems subjektams. Skirdama užduotis, kompetentinga institucija užtikrina, kad:

- 1) būtų įdiegta sistema pradiniam ir nuolatiniam vertinimui, ar kvalifikuotas subjektas atitinka Reglamento (EB) Nr. 216/2008 V priedo reikalavimus, atlikti;

ši sistema ir vertinimų rezultatai grindžiami dokumentais;

- 2) būtų sudarytas dokumentuotas ir abiejų šalių atitinkamu valdymo lygmeniu patvirtintas susitarimas su kvalifikuotu subjektu, kuriame aiškiai apibrėžta:

- i) kokias užduotis reikia atlikti;
- ii) kokius pareiškimus, ataskaitas ir įrašus reikia pateikti;
- iii) kokių techninių sąlygų reikia laikytis vykdant šias užduotis;
- iv) ką apima atitinkamas atsakomybės draudimas ir
- v) kaip saugoma informacija, gauta vykdant šias užduotis.

- b) Kompetentinga institucija užtikrina, kad ADR.AR.B.005 dalies a punkto 4 papunktyje reikalaujamas vidaus audito procesas ir saugos rizikos valdymo procesas apimtų visas jos vardu vykdomas sertifikavimo arba nuolatinės priežiūros užduotis.

ADR.AR.B.015 Valdymo sistemos pakeitimai

- a) Kompetentinga institucija įdiegia sistemą, kurią taikydama ji gali nustatyti pokyčius, turinčius įtakos jos gebėjimui atlikti užduotis ir vykdyti pareigas, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėse. Sistema turi būti tokia, kad ją taikydama kompetentinga institucija galėtų imtis reikiamų veiksmų užtikrinti, kad jos valdymo sistema išliktų tinkama ir veiksminga.
- b) Siekdama užtikrinti veiksmingą įgyvendinimą, kompetentinga institucija laiku atnaujinama valdymo sistemą, kad ji atitiktų bet kokius Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių pakeitimus.
- c) Kompetentinga institucija praneša agentūrai apie pakeitimus, turinčius įtakos jos gebėjimui atlikti užduotis ir vykdyti pareigas, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėse.

ADR.AR.B.020 Įrašų saugojimas

- a) Kompetentinga institucija sukuria įrašų saugojimo sistemą, kurią taikant galima tinkamai laikyti, naudoti ir patikimai atsekti:

- 1) dokumentais patvirtintą valdymo sistemos politiką ir procedūras;

▼B

- 2) jos darbuotojų mokymą, kvalifikaciją ir įgaliojimą;
 - 3) užduočių paskyrimą kvalifikuotiems subjektams, apimančių pagal ADR.AR.B.010 dalį reikalaujamus elementus ir išsamius duomenis apie paskirtas užduotis;
 - 4) sertifikavimo procesą ir nuolatinę aerodromų ir jų naudotojų priežiūrą;
 - 5) pareiškimų procesą ir nuolatinę perono valdymo paslaugų teikėjų priežiūrą;
 - 6) dokumentus dėl lygiavertio saugos lygio atvejų ir specialiųjų sertifikavimo pagrinde nurodytų sąlygų, taip pat bet kurį nukrypimo priimtumo ir veiksmų dokumentą (DAAD);
 - 7) aerodromo naudotojų ir perono valdymo paslaugų teikėjų, kuriems taikoma sertifikavimo procedūra, pasiūlytų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių vertinimą ir pranešimą apie jas agentūrai, taip pat pačios kompetentingos institucijos taikomų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių įvertinimą;
 - 8) pažeidimus, taisomuosius veiksmus ir veiksmų pabaigos datą, taip pat pastabas;
 - 9) taikytas vykdymo užtikrinimo priemones;
 - 10) su sauga susijusią informaciją ir tolesnes priemones;
 - 11) lankstumo nuostatų taikymą pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 14 straipsnį.
- b) Kompetentinga institucija tvarko visų savo išduotų pažymėjimų ir gautų pareiškimų sąrašą.
- c) Su aerodromo ir jo naudotojo sertifikavimu arba perono paslaugų teikėjų pareiškimais susiję įrašai saugomi pažymėjimo arba pareiškimo galiojimo trukmę, jei reikia.
- d) Su a punkto 1–3 ir 7–11 papunkčiais susiję įrašai saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus laikantis taikomų duomenų apsaugos teisės aktų.

C SKYRIUS. PRIEŽIŪRA, SERTIFIKAVIMAS IR VYKDYMO UŽTIKRINIMAS (ADR.AR.C)

ADR.AR.C.005 Priežiūra

- a) Kompetentinga institucija tikrina:
- 1) atitiktį sertifikavimo pagrindui ir visiems reikalavimams, kurie taikomi aerodromams ir jų naudotojams, prieš suteikdama patvirtinimą arba išduodama pažymėjimą;
 - 2) nuolatinę aerodromų ir jų naudotojų arba perono valdymo paslaugų teikėjų, kuriems taikoma pareiškimų teikimo prievolė, atitiktį sertifikavimo pagrindui ir taikytiniams reikalavimams ir
 - 3) atitinkamą ADR.AR.A.030 dalies c ir d punktuose apibrėžtą saugos priemonių įgyvendinimą.

▼B

b) Atliekant šį tikrinimą:

- 1) naudojamasi dokumentais, kurie specialiai parengti siekiant už saugos priežiūrą atsakingiems darbuotojams pateikti jiems paskirtų funkcijų vykdymo rekomendacijas;
- 2) susijusiems aerodromų naudotojams ir perono valdymo paslaugų teikėjams teikiami saugos priežiūros veiklos rezultatai;
- 3) remiamasi auditais ir patikrinimais, įskaitant, atitinkamais atvejais, patikrinimus, apie kuriuos neįspėjama, ir
- 4) kompetentingai institucijai teikiami įrodymai, kurie būtini, jei prireikia imtis tolesnių veiksmų, įskaitant ADR.AR.C.055 dalyje numatytas priemones.

c) Priežiūros taikymo sritis nustatoma remiantis ankstesnės priežiūros veiklos rezultatais ir nustatytais saugos prioritetais.

d) Kompetentinga institucija renka ir tvarko bet kokią informaciją, kuri laikoma naudinga priežiūrai, įskaitant, atitinkamais atvejais, patikrinimus, apie kuriuos neįspėjama.

e) Vykdydama priežiūros įgaliojimus, kompetentinga institucija gali nuspręsti reikalauti išankstinio kliūčių, pokyčių ir kitos veiklos aerodromo naudotojo pagal ADR.OPS.B.075 priežiūrimose srityse, kurie gali kelti pavojų saugai ir trukdyti naudoti aerodromą, patvirtinimo.

ADR.AR.C.010 Priežiūros programa

a) Kompetentinga institucija kiekvienam aerodromo naudotojui ir perono valdymo paslaugų teikėjui, teikiančiam pareiškimus apie savo veiklą kompetentingai institucijai:

- 1) parengia ir prižiūri priežiūros programą, apimančią pagal ADR.AR.C.005 dalį reikalaujamą priežiūros veiklą;
- 2) taiko atitinkamą priežiūros planavimo ciklą, neviršijantį 48 mėnesių.

b) Į kiekvieno priežiūros planavimo ciklo priežiūros programą įtraukiami auditai ir patikrinimai, įskaitant, atitinkamais atvejais, patikrinimus, apie kuriuos neįspėjama.

c) Priežiūros programa ir planavimo ciklas atitinka aerodromo naudotojo saugos rodiklius ir su aerodromu susijusią riziką.

d) Priežiūros programoje nurodomos būsimų ir jau atliktų auditų ir patikrinimų datos.

ADR.AR.C.015 Sertifikavimo proceso pradžia

a) Gavusi prašymą pirmą kartą išduoti pažymėjimą, kompetentinga institucija įvertina prašymą ir patikrina atitiktį taikomiems reikalavimams.

b) Esamo aerodromo atveju kompetentinga institucija nustato sąlygas, kuriomis aerodromo naudotojas veikia sertifikavimo laikotarpiu, nebent kompetentinga institucija nustato, kad aerodromo naudojimą reikia sustabdyti. Kompetentinga institucija praneša aerodromo naudotojui apie numatomą sertifikavimo proceso grafiką ir kuo greičiau atlieka sertifikavimą.

▼B

- c) Kompetentinga institucija pagal ADR.AR.C.020 dalį nustato sertifikavimo pagrindą ir apie jį praneša prašymo teikėjui.

ADR.AR.C.020 Sertifikavimo pagrindas

Sertifikavimo pagrindą, kurį kompetentinga institucija turi nustatyti ir apie jį pranešti prašymo teikėjui, sudaro:

- a) agentūros paskelbtos sertifikavimo specifikacijos, kompetentingos institucijos nuomone, taikytinos aerodromo konstrukcijai ir naudojimo tipui, galiojančios prašymo išduoti tą pažymėjimą pateikimo datą, nebent:
- 1) prašymo teikėjas nusprendžia laikytis vėliau įsigaliojusių pakeitimų, arba
 - 2) kompetentinga institucija mano, kad tokių vėliau įsigaliojusių pakeitimų laikytis būtina;
- b) visos nuostatos, kurių atžvilgiu kompetentinga institucija buvo priėmusi lygia-vertį saugos lygį ir kurias turi įrodyti prašymo teikėjas, ir
- c) visas pagal ADR.AR.C.025 nustatytas specialiąsias sąlygas, kurias, kompetentingos institucijos nuomone, būtina įtraukti į sertifikavimo pagrindą.

ADR.AR.C.025 Specialiosios sąlygos

- a) Kompetentinga institucija nustato išsamias specialiąsias aerodromo technines specifikacijas, vadinamąsias specialiąsias sąlygas, jei ADR.AR.C.020 dalies a punkte nurodytos agentūros paskelbtos susijusios sertifikavimo specifikacijos yra nepakankamos arba netinkamos atitikčiai Reglamento (EB) Nr. 216/2008 Va priede išdėstytiems esminiams reikalavimams užtikrinti, nes:
- 1) sertifikavimo specifikacijų negalima laikyti dėl fizinių, topografinių arba panašių su aerodromo vieta susijusių apribojimų;
 - 2) aerodromas turi naujų arba neįprastų konstrukcijos ypatybių arba
 - 3) remiantis to aerodromo arba kitų aerodromų, turinčių panašių konstrukcijos ypatybių, naudojimo patirtimi matyti, kad gali kilti pavojus saugai.
- b) Specialiąsias sąlygas sudaro tokios techninės specifikacijos, įskaitant privalomus apribojimus arba procedūras, kokias kompetentinga institucija laiko būtinomis siekiant užtikrinti atitiktį Reglamento (EB) Nr. 216/2008 Va priede išdėstytiems esminiams reikalavimams.

ADR.AR.C.035 Pažymėjimų išdavimas

- a) Prieš išduodama pažymėjimą kompetentinga institucija gali reikalauti, kad būtų atliktas bet koks, jos manymu, būtinas patikrinimas, bandymas, saugos vertinimas arba pratybos.
- b) Kompetentinga institucija išduoda:
- 1) vieną aerodromo pažymėjimą arba
 - 2) du atskirus pažymėjimus: vieną aerodromui, o kitą – aerodromo naudotojui.
- c) Kompetentinga institucija išduoda b punkte nurodytą (-us) pažymėjimą (-us), jei aerodromo naudotojas kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo atitiktį ADR.OR.B.025 ir ADR.OR.E.005 dalims.

▼B

- d) Laikoma, kad pažymėjimas apima aerodromo sertifikavimo pagrindą, aerodromo vadovą ir, jei taikoma, visas kitas kompetentingos institucijos nustatytas naudojimo sąlygas arba apribojimus ir visus nukrypimo priimtumo ir veiksmų dokumentus (DAAD).
- e) Pažymėjimas išduodamas neribotam laikui. Veiklos, kurią aerodromo naudotojas patvirtintas vykdyti, teisės nurodomos prie pažymėjimo pridėtose sąlygose.
- f) Tais atvejais, kai įpareigojimai nustatomi kitoms susijusioms organizacijoms, jie aiškiai nustatomi ir nurodomi.
- g) Kiti nei 1 lygio pažeidimai, su kuriais susiję veiksmai iki sertifikavimo pabaigos nebaigti, įvertinami saugos atžvilgiu ir prireikus sumažinamas jų poveikis, o kompetentinga institucija patvirtina su pažeidimu susijusių taisomųjų veiksmų įgyvendinimo planą.
- h) Siekdama suteikti galimybę aerodromo naudotojui įgyvendinti pakeitimus be išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo pagal ADR.OR.B.040 dalies d punktą, kompetentinga institucija patvirtina tvarką, kurioje apibrėžiama tokių pakeitimų aprėptis ir aprašoma, kaip tokie pakeitimai bus valdomi ir kaip apie juos bus pranešama.

ADR.AR.C.040 Pakeitimai

- a) Pagal ADR.OR.B.40 dalį gavusi prašymą dėl pakeitimo, kuriam reikia išankstinio patvirtinimo, kompetentinga institucija įvertina paraišką ir, jei reikia, praneša aerodromo naudotojui apie:
 - 1) agentūros paskelbtas pasiūlytam pakeitimui taikomas ir prašymo pateikimo datą galiojančias sertifikavimo specifikacijas, nebent:
 - a) prašymo teikėjas nusprendžia laikytis vėliau įsigaliojusių pakeitimų, arba
 - b) kompetentinga institucija mano, kad tokių vėliau įsigaliojusių pakeitimų laikytis būtina;
 - 2) visas kitas agentūros paskelbtas sertifikavimo specifikacijas, kurios, kompetentingos agentūros nuomone, yra tiesiogiai susijusios su pasiūlytu pakeitimu;
 - 3) visas kompetentingos institucijos pagal ADR.AR.C.025 dalį nustatytas specialiąsias sąlygas ir jų pakeitimus, kurie, kompetentingos institucijos nuomone, yra būtini, ir
 - 4) iš dalies pakeistą sertifikavimo pagrindą, jei pasiūlytas pakeitimas turi jam įtakos.
- b) Kompetentinga institucija patvirtina pakeitimą, jei aerodromo naudotojas kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo atitiktį ADR.OR.B.040 dalyje nustatytiems reikalavimams ir, jei taikoma, ADR.OR.E.005 daliai.
- c) Jei patvirtintas pakeitimas turi įtakos pažymėjimo sąlygoms, kompetentinga institucija jas iš dalies pakeičia.
- d) Kompetentinga institucija patvirtina visas sąlygas, kuriomis aerodromo naudotojas turi veikti, kol atliekamas pakeitimas.
- e) Nepažeisdama jokių papildomų vykdymo užtikrinimo priemonių, jei aerodromo naudotojas atlieka pakeitimus, kuriems reikia išankstinio patvirtinimo, negavęs a punkte nustatyto kompetentingos institucijos patvirtinimo, kompetentinga institucija apsvarsto poreikį sustabdyti pažymėjimo galiojimą, jį apriboti arba panaikinti.

▼B

f) Jei pakeitimams išankstinio patvirtinimo nereikia, kompetentinga institucija vertina aerodromo naudotojo pagal ADR.OR.B.040 dalies d punktą atsiųstame pranešime pateiktą informaciją, siekdama patikrinti jų valdymo tinkamumą ir atitiktį sertifikavimo specifikacijoms bei kitiems atitinkamiems pakeitimui taikytiniems reikalavimams. Nustačiusi bet kokią neatitiktį, kompetentinga institucija:

- 1) praneša organizacijai apie tą neatitiktį ir prašo atlikti kitus pakeitimus ir,
- 2) jei tai 1 arba 2 lygio pažeidimas, veikia pagal ADR.AR.C.055 dalį.

ADR.AR.C.050 Perono valdymo paslaugų teikėjų pareiškimai

- a) Gavusi pareiškimą iš perono valdymo paslaugų teikėjo, ketinančio teikti tokias paslaugas aerodrome, kompetentinga institucija patikrina, ar pareiškime pateikta visa ADR.OR dalyje reikalaujama informacija, ir tai organizacijai patvirtina, kad pareiškimą gavo.
- b) Jei pareiškime nepateikta reikalaujamos informacijos arba pateikta informacija, iš kurios matyti neatitiktis taikytiniems reikalavimams, kompetentinga institucija apie neatitiktį praneša perono valdymo paslaugų teikėjui ir aerodromo naudotojui ir prašo pateikti daugiau informacijos. Jei reikia, kompetentinga institucija atlieka perono valdymo paslaugų teikėjo ir aerodromo naudotojo patikrinimą. Jei neatitiktis patvirtinama, kompetentinga institucija imasi ADR.AR.C.055 dalyje nustatytų veiksmų.
- c) Kompetentinga institucija tvarko savo prižiūrimų perono valdymo paslaugų teikėjų pareiškimų registrą.

ADR.AR.C.055 Pažeidimai, pastabos, taisomieji veiksmai ir vykdymo užtikrinimo priemonės

- a) Priežiūrai pagal ADR.AR.C.005 dalies a punktą vykdyti kompetentinga institucija įdiegia sistemą, pagal kurią gali nagrinėti pažeidimų svarbą saugos atžvilgiu.
- b) Nustačiusi bet kokią reikšmingą neatitiktį aerodromo sertifikavimo pagrindui, taikytiniams Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimams, aerodromo naudotojo arba perono valdymo paslaugų teikėjo tvarkai ir vadovams, pažymėjimo sąlygoms, pažymėjimui arba pareiškimo turiniui, dėl kurios mažėja sauga arba kyla didelis pavojus skrydžio saugai, kompetentinga institucija paskelbia, kad tai yra 1 lygio pažeidimas.

1 lygio pažeidimais laikomi, be kita ko, šie pažeidimai:

- 1) kompetentingai institucijai įprastomis darbo valandomis ir pateikus du raštiškus prašymus nesuteikiama ADR.OR.C.015 dalyje apibrėžta galimybė patekti į aerodromą ir prie aerodromo naudotojų arba perono valdymo paslaugų teikėjų infrastruktūros;
- 2) pažymėjimas gautas arba jo galiojimas išlaikytas pateikus suklastotus įrodомуosius dokumentus;
- 3) įrodoma neteisėta veikla arba nesąžiningas pažymėjimo naudojimas ir
- 4) nėra atsakingo vadovo.

▼B

- c) Nustačiusi bet kokią neatitiktį aerodromo sertifikavimo pagrindui, taikomiems Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimams, aerodromo naudotojo arba perono valdymo paslaugų teikėjo tvarkai ir vadovams, pažymėjimo sąlygoms, pažymėjimui arba pareiškimo turiniui, dėl kurios gali sumažėti sauga arba kilti pavojus saugai, kompetentinga institucija paskelbia, kad tai yra 2 lygio pažeidimas.
- d) Kai pažeidimas nustatomas vykdant priežiūrą arba kitais būdais, kompetentinga institucija, nepažeisdama jokių papildomų Reglamente (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėse reikalaujamų veiksmų, raštu praneša apie pažeidimą aerodromo naudotojui arba perono valdymo paslaugų teikėjui ir paprašo imtis taisomųjų veiksmų nustatytai (-oms) neatitiktčiai (-ims) ištaisyti.
 - 1) Nustačiusi 1 lygio pažeidimus, kompetentinga institucija nedelsdama imasi atitinkamų veiksmų veiklai uždrausti arba apriboti ir, jei taikoma, imasi veiksmų pažymėjimui panaikinti, pareiškimui išregistruoti arba, atsižvelgiant į pažeidimo dydį, visam pažymėjimui arba pareiškimui ar jo daliai apriboti arba jo viso ar jo dalies galiojimui sustabdyti tol, kol aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas sėkmingai įgyvendins taisomuosius veiksmus.
 - 2) Nustačiusi 2 lygio pažeidimus, kompetentinga institucija:
 - a) skiria aerodromo naudotojui arba perono valdymo paslaugų teikėjui į veiksmų planą įtrauktą pažeidimo pobūdį atitinkantį taisomųjų veiksmų įgyvendinimo laikotarpį ir
 - b) įvertina aerodromo naudotojo arba perono valdymo paslaugų teikėjo pasiūlytus taisomuosius veiksmus bei įgyvendinimo planą ir, jei vertinime padaroma išvada, kad jų pakanka neatitiktčiai (-ims) ištaisyti, su jais sutinka.
 - 3) Jei aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas nepateikia priimtino taisomųjų veiksmų plano arba neįvykdo taisomųjų veiksmų per kompetentingos institucijos priimtą arba pratęstą laikotarpį, pažeidimas padidinamas iki 1 lygio ir imamasi d punkto 1 papunktyje nurodytų veiksmų.
 - 4) Kompetentinga institucija registruoja visus jos paskelbtus pažeidimus ir, jei taikoma, jos taikytas vykdymo užtikrinimo priemones, taip pat visus taisomuosius veiksmus ir su pažeidimais susijusių taisomųjų veiksmų pabaigos datą.
- e) Tais atvejais, kai 1 arba 2 lygio pažeidimų paskelbti nereikalaujama, kompetentinga institucija gali paskelbti pastabas.

III PRIEDAS

Organizacijoms taikomų reikalavimų dalis. Aerodromų naudotojai (ADR.OR dalis)

A SKYRIUS. BENDRIEJI REIKALAVIMAI (ADR.OR.A)

ADR.OR.A.005 Taikymo sritis

Šiame priede nustatyti reikalavimai, kurių turi laikytis:

- a) aerodromo naudotojas, kurio sertifikavimui, valdymui, vadovams ir kitoms pareigoms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 216/2008, ir
- b) perono valdymo paslaugų teikėjas.

ADR.OR.A.010 Kompetentinga institucija

Šioje dalyje kompetentinga institucija yra valstybės narės, kurioje yra aerodromas, institucija.

ADR.OR.A.015 Atitikties užtikrinimo priemonės

- a) Siekdamas užtikrinti atitiktį Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms, aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas gali taikyti agentūros priimtoms atitikties užtikrinimo priemonėms alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones.
- b) Jei, siekdamas užtikrinti atitiktį Reglamentui (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms, aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas nori taikyti agentūros priimtoms priimtoms atitikties užtikrinimo priemonėms (AMC) alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, prieš įgyvendindamas šias priemones jis kompetentingai institucijai pateikia išsamų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių aprašą. Į aprašą įtraukiami visi galintys būti svarbūs vadovų arba tvarkos patikslinimai ir vertinimas, kuriuo įrodoma atitiktis įgyvendinimo taisyklėms.

Aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas gali įgyvendinti šias alternatyvias atitikties užtikrinimo priemones, kai jas prieš tai patvirtina kompetentinga institucija ir kai jis gauna ADR.AR.A.015 dalies d punkte nurodytą pranešimą.

- c) Jei perono valdymo paslaugas teikia ne pats aerodromo naudotojas, tokių paslaugų teikėjų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių taikymui pagal a ir b punktus taip pat reikia išankstinio aerodromo, kuriame tokios paslaugos teikiamos, naudotojo sutikimo.

B SKYRIUS. SERTIFIKAVIMAS (ADR.OR.B)

ADR.OR.B.005 Aerodromų ir jų naudotojų sertifikavimo prievolės

Prieš pradėdamas naudoti aerodromą arba atšaukus išimtį pagal šio reglamento 5 straipsnį, aerodromo naudotojas turi gauti taikytiną (-us) kompetentingos institucijos išduotą (-us) pažymėjimą (-us).

ADR.OR.B.015 Prašymas išduoti pažymėjimą

- a) Prašymas išduoti pažymėjimą pateikiamas kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu.
- b) Prašymo teikėjas kompetentingai institucijai pateikia šią informaciją:

- 1) jo oficialus pavadinimas ir komercinis pavadinimas, adresas ir pašto adresas;

▼B

- 2) informacija ir duomenys apie:
 - i) aerodromo vietą;
 - ii) aerodrome vykdomos veiklos tipą ir
 - iii) pagal agentūros nustatytas sertifikavimo specifikacijas nustatytą aerodromo konstrukciją ir infrastruktūrą;
- 3) bet kokias pasiūlytas nuo taikomų agentūros nustatytų sertifikavimo specifikacijų nukrypstančias nuostatas;
- 4) dokumentai, kuriais įrodoma, kaip jis vykdytų taikomus Reglamente (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėse nustatytus reikalavimus. Šiuose dokumentuose nurodoma aerodromo vadove nustatyta tvarka, pagal kurią bus atliekami pakeitimai, kuriems nereikia išankstinio patvirtinimo, ir apie tuos pakeitimus bus pranešama kompetentingai institucijai; vėlesniems šios tvarkos pakeitimams reikia išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo;
- 5) išteklių tinkamumo aerodromams pagal taikytinus reikalavimus naudoti įrodymai;
- 6) dokumentais pagrįsti įrodymai, iš kurių matyti prašymo teikėjo santykiai su aerodromo ir (arba) žemės savininku;
- 7) atsakingo vadovo ir kitų ADR.OR.D.015 dalyje reikalaujamų paskirtųjų asmenų vardai ir pavardės, su jais susijusi informacija ir
- 8) ADR.OR.E.005 dalyje reikalaujamo aerodromo vadovo kopija;
- c) jei kompetentingai institucijai tinka, 7 ir 8 punktuose nurodyta informacija gali būti pateikta vėliau kompetentingos institucijos nustatytu laiku, bet prieš išduodant pažymėjimą.

ADR.OR.B.025 Atitikties įrodymas

- a) Aerodromo naudotojas:
 - 1) atlieka ir dokumentuoja visus būtinus veiksmus, patikrinimus, bandymus, saugos vertinimus arba pratybas ir kompetentingai institucijai įrodo:
 - i) atitiktį sertifikavimo pagrindui, apie kurį pranešta, pakeitimams taikomoms sertifikavimo specifikacijoms, visiems saugos nurodymams, jei taikoma, ir taikomiems Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimams;
 - ii) kad aerodromas, jo kliūčių ribojimo paviršiai, kliūčių apsaugos paviršiai ir kitos su aerodromu susijusios zonos neturi ypatybių arba savybių, dėl kurių juos būtų nesaugu naudoti, ir
 - iii) kad aerodromo skrydžių procedūros yra patvirtintos;
 - 2) pateikia kompetentingai institucijai priemones, kuriomis įrodyta atitiktis, ir
 - 3) pareiškia kompetentingai institucijai, kad jis atitinka a punkto 1 papunktį.
- b) Atitinkamą informaciją apie konstrukciją, įskaitant brėžinius, patikrinimų, bandymų ir kitas su tuo susijusias ataskaitas, aerodromo naudotojas pagal ADR.OR.D.035 dalies nuostatas laiko ir saugo prieinamas kompetentingai institucijai, o paprašius jai pateikia.

ADR.OR.B.030 Pažymėjimo sąlygos ir pažymėjimo turėtojo teisės

Aerodromo naudotojas laikosi prie pažymėjimo pridėtos sąlygose nustatytos taikymo srities ir teisių.

ADR.OR.B.035 Pažymėjimo nepertraukiamasis galiojimas

a) Pažymėjimas galioja, jei:

- 1) aerodromo naudotojas tebeatitinka atitinkamus Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimus, o aerodromas tebeatitinka sertifikavimo pagrindą, atsižvelgiant į ADR.OR.C.020 dalyje nurodytas pažeidimų ištaisymo nuostatas;
- 2) kompetentingai institucijai suteikiama ADR.OR.C.015 dalyje apibrėžta prieiga prie aerodromo naudotojo organizacijos, kad būtų galima nustatyti, ar tebevykdomi atitinkami Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimai, ir
- 3) jo nebuvo atsisakyta arba jis nebuvo panaikintas.

b) Panaikintas arba atsisakytas pažymėjimas nedelsiant grąžinamas kompetentingai institucijai.

ADR.OR.B.037 Perono valdymo paslaugų teikėjo pareiškimo nepertraukiamasis galiojimas

Pagal ADR.OR.B.060 dalį perono valdymo paslaugų teikėjo pateiktas pareiškimas galioja, jei:

- a) perono valdymo paslaugų teikėjas ir susijusi infrastruktūra tebeatitinka susijusius Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimus, atsižvelgiant į ADR.OR.C.020 dalyje nurodytas pažeidimų ištaisymo nuostatas;
- b) kompetentingai institucijai suteikiama ADR.OR.C.015 dalyje apibrėžta prieiga prie perono valdymo paslaugų teikėjo organizacijos, kad būtų galima nustatyti, ar tebevykdomi atitinkami Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimai, ir
- c) šių paslaugų teikėjas neatsiėmė arba kompetentinga institucija neišregistravo pareiškimo.

ADR.OR.B.040 Pakeitimai

a) Bet kokiam pakeitimui, kuris:

- 1) turi įtakos pažymėjimo sąlygoms, jo sertifikavimo pagrindui ir saugos požymiui svarbiai aerodromų įrangai arba
- 2) turi reikšmingos įtakos ADR.OR.D.005 dalies b punkte reikalaujamiems aerodromo naudotojo valdymo sistemos elementams,

reikia išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo.

b) Norėdamas atlikti kitus pakeitimus, kuriems pagal Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklės reikia išankstinio patvirtinimo, aerodromo naudotojas turi pateikti prašymą ir gauti kompetentingos institucijos suteikiamą patvirtinimą.

c) Prašymas dėl pakeitimo pagal a arba b punktą teikiamas prieš atliekant tokį pakeitimą, kad kompetentinga institucija galėtų nustatyti, ar tebesilaikoma Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių, ir, jei reikia, iš dalies pakeisti pažymėjimą ir atitinkamas prie jo pridėtas pažymėjimo sąlygas.

▼B

Pakeitimas atliekamas tik gavus oficialų kompetentingos institucijos patvirtinimą pagal ADR.AR.C.040 dalį.

Atliekant pakeitimus, aerodromo naudotojas veikia kompetentingos institucijos patvirtintomis sąlygomis.

- d) Pakeitimai, kuriems išankstinio patvirtinimo nereikia, atliekami ir apie juos pranešama kompetentingai institucijai, kaip nustatyta kompetentingos institucijos pagal ADR.AR.C.035 dalies h punktą patvirtintoje procedūroje.
- e) Aerodromo naudotojas kompetentingai institucijai pateikia atitinkamus dokumentus pagal f punktą ir ADR.OR.E.005 dalį.
- f) Įgyvendindamas ADR.OR.D.005 dalyje apibrėžtą valdymo sistemą, aerodromo naudotojas, siūlantis aerodromo, savo veiklos, organizacijos arba valdymo sistemos pakeitimą:
 - 1) nustato priklausomumą nuo susijusių šalių, bendradarbiaudamas su šiomis organizacijomis planuoja ir atlieka saugos vertinimą;
 - 2) sistemingai su visomis susijusiomis šalimis derina prielaidas ir poveikio mažinimą;
 - 3) užtikrina, kad būtų išsamiai įvertintas pakeitimas, įskaitant visas būtinas sąsajas, ir
 - 4) užtikrina, kad siekiant pagrįsti saugos vertinimą būtų nustatyti ir dokumentuojami išsamūs pagrįsti argumentai, įrodymai ir saugos kriterijai, taip pat, kad pakeitimu, jei praktiškai įmanoma, būtų gerinama sauga.

ADR.OR.B.050 Nuolatinė atitiktis agentūros sertifikavimo specifikacijoms

Pakeitus agentūros nustatytas sertifikavimo specifikacijas, aerodromo naudotojas:

- a) atlieka peržiūrą siekdamas nustatyti visas aerodromui taikytinas sertifikavimo specifikacijas ir,
- b) jei taikoma, pradeda pakeitimo procesą pagal ADR.OR.B.040 dalį ir aerodrome atlieka būtinus pakeitimus.

ADR.OR.B.060 Perono valdymo paslaugų teikėjų pareiškimai

- a) Perono valdymo paslaugų teikėjai, kuriems leidžiama pareikšti, kad jie sugeba ir turi priemonių vykdyti su perono valdymo paslaugomis susijusias pareigas, sudarę su aerodromo naudotoju sutartį dėl tokių paslaugų teikimo aerodrome:

- 1) pateikia kompetentingai institucijai visą reikiamą informaciją ir naudodamasis kompetentingos institucijos nustatyta forma pareiškia, kad jis atitinka visus taikytinus Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimus;
- 2) pagal ADR.OR.A.015 dalies b punktą pateikia kompetentingai institucijai taikomų alternatyvių atitikties užtikrinimo priemonių sąrašą;

▼B

- 3) išlaiko atitiktą taikytiniems reikalavimams ir pareiškime pateiktai informacijai;
 - 4) pateikdamas iš dalies pakeistą deklaraciją praneša kompetentingai institucijai apie visus savo pareiškimo arba jo taikomų laikymosi priemonių pakeitimus ir
 - 5) teikia paslaugas pagal aerodromo vadovą ir laikosi visų atitinkamų jame pateiktų nuostatų.
- b) Prieš nutraukdamas tokių paslaugų teikimą, perono valdymo paslaugų teikėjas apie tai praneša kompetentingai institucijai ir aerodromo naudotojui.

ADR.OR.B.065 Naudojimo pabaiga

Naudotojas, ketinantis nustoti naudoti aerodromą:

- a) kuo greičiau apie tai praneša kompetentingai institucijai;
- b) pateikia šią informaciją atitinkamam oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjui;
- c) naudojimo pabaigos dieną kompetentingai institucijai atiduoda pažymėjimą ir
- d) užtikrina, kad būtų imamasi tinkamų priemonių siekiant išvengti orlaivių naudojimo aerodrome ne pagal paskirtį, nebent kompetentinga institucija patvirtino aerodromo naudojimą kitais tikslais.

**C SKYRIUS. PAPILDOMOS AERODROMO NAUDOTOJO PAREIGOS
(ADR.OR.C)**

ADR.OR.C.005 Aerodromo naudotojo pareigos

- a) Aerodromo naudotojas yra atsakingas už saugų aerodromo naudojimą ir techninę priežiūrą pagal:
 - 1) Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisykles;
 - 2) savo pažymėjimo sąlygas;
 - 3) aerodromo vadovo turinį ir,
 - 4) jei taikoma, visus kitus aerodrome esančios įrangos vadovus.
- b) Aerodromo naudotojas tiesiogiai užtikrina arba koordinuoja (prireikus sudarydamas susitarimus su atsakingais subjektais) toliau nurodytų paslaugų teikimą:
 - 1) oro navigacijos paslaugų teikimą, atsižvelgiant į eismo intensyvumą ir veiklos sąlygas aerodrome, ir
 - 2) skrydžių procedūrų rengimą ir priežiūrą pagal taikytinus reikalavimus.
- c) Aerodromo naudotojas savo veiklą derina su kompetentinga institucija siekdamas užtikrinti, kad orlaivių saugai svarbi informacija būtų paskelbta ir įtraukta į aerodromo vadovą. Tai apima:
 - 1) suteiktas išimtis arba leidimus nukrypti nuo taikytinų reikalavimų;
 - 2) nuostatas, kurių atžvilgiu kaip dalį sertifikavimo pagrindo kompetentinga institucija priėmė lygiavertį saugos lygį, ir

▼B

3) aerodromo naudojimo specialiąsias sąlygas ir apribojimus.

- d) Jei aerodrome susidaro pavojinga būklė, aerodromo naudotojas be reikalo nedelsdamas imasi visų būtinų priemonių, siekdamas užtikrinti, kad tose aerodromo dalyse, dėl kurių, kaip manoma, kyla pavojus saugai, orlaiviai nebūtų naudojami.

ADR.OR.C.015 Prieiga

Kad būtų galima nustatyti, ar laikomasi atitinkamų Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimų, aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas bet kuriam kompetentingos institucijos įgaliotam asmeniui suteikia prieigą prie:

- a) bet kurio įrenginio, dokumento, įrašų, duomenų, tvarkos arba bet kurių kitų su jo sutartine arba nesutartine veikla, kuriai taikoma sertifikavimo arba pareiškimo prievolė, susijusių dokumentų, ir
- b) atlieka bet kokius, kompetentingos institucijos nuomone, būtinus veiksmus, patikrinimus, bandymus, vertinimus ar pratybas arba dalyvauja juos atliekant.

ADR.OR.C.020 Pažeidimai ir taisomieji veiksmai

Gavęs pranešimą apie pažeidimus, aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas:

- a) nustato pagrindinę neatitikties priežastį;
- b) parengia taisomųjų veiksmų planą ir
- c) kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad taisomieji veiksmai įgyvendinti per ADR.AR.C.055 dalies d punkte nustatytą su ta institucija sutartą laikotarpį.

ADR.OR.C.025 Neatidėliotinas reagavimas į saugos problemą. Saugos nurodymų laikymasis

Aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas įgyvendina bet kokiais saugos priemonėmis, įskaitant saugos nurodymus, kuriuos įgyvendinti įpareigojo kompetentinga institucija pagal ADR.AR.A.030 dalies c punktą ir ADR.AR.A.040 dalį.

ADR.OR.C.030 Pranešimai apie įvykius

- a) Aerodromo naudotojas ir perono valdymo paslaugų teikėjas kompetentingai institucijai ir bet kuriai kitai organizacijai, kurią informuoti reikalauja valstybė, kurioje yra aerodromas, praneša apie avariją, pavojingą incidentą ir įvykį, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 996/2010 ⁽¹⁾ ir Direktyvoje 2003/42/EB.
- b) Nepažeisdamas a punkto, naudotojas kompetentingai institucijai ir už aerodromo įrangos projektą atsakingai organizacijai praneša apie bet kokį veikimo sutrikimą, techninį defektą, techninių apribojimų viršijimą, įvykį arba kitas neįprastas aplinkybes, dėl kurių kilo arba gali kilti pavojus saugai, bet neįvyko avarija arba pavojingas incidentas.
- c) Nepažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 996/2010 ir Direktyvos 2003/42/EB, Komisijos reglamento (EB) Nr. 1321/2007 ⁽²⁾ ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 1330/2007 ⁽³⁾, a ir b punktuose nurodytos ataskaitos pateikiamos kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu ir jose pateikiama visa susijusi informacija apie aerodromo naudotojui arba perono valdymo paslaugų teikėjui žinomas aplinkybes.

⁽¹⁾ OL L 295, 2010 11 12, p. 35.

⁽²⁾ OL L 294, 2007 11 13, p. 3.

⁽³⁾ OL L 295, 2007 11 14, p. 7.

▼B

- d) Ataskaitos pateikiamos kuo greičiau, tačiau bet kuriuo atveju per 72 val. nuo to laiko, kai aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas nustato aplinkybes, su kuriomis susijusi ši ataskaita, nebent tai neįmanoma dėl išskirtinių aplinkybių.
- e) Jei taikoma, aerodromo naudotojas arba perono valdymo paslaugų teikėjas parengia tolesnių veiksmų ataskaitą, kurioje pateikia informaciją apie veiksmus, kurių jis ketina imtis siekdamas išvengti panašių įvykių ateityje, kai tik nustato šiuos veiksmus. Ši ataskaita pateikiama kompetentingos institucijos nustatyta forma ir būdu.

ADR.OR.C.040 Gaisro prevencija

Aerodromo naudotojas nustato procedūras, draudžiančias:

- a) rūkyti judėjimo lauke, kitose operatyvinėse aerodromo zonose arba aerodromo zonose, kuriose laikomi degalai arba kitos degios medžiagos;
- b) naudoti atvirą liepsną arba imtis veiklos, dėl kurios gali kilti gaisro pavojus:
 - 1) aerodromo zonose, kuriose saugomi degalai arba kitos degios medžiagos;
 - 2) judėjimo lauke arba kitose operatyvinėse aerodromo zonose, nebent tai leidžia aerodromo naudotojas.

ADR.OR.C.045 Alkoholio, psichoaktyviųjų medžiagų ir vaistų vartojimas

- a) Aerodromo naudotojas parengia procedūras, reglamentuojančias alkoholio, psichoaktyviųjų medžiagų ir vaistų vartojimo mastą:
 - 1) darbuotojams, dalyvaujantiems naudojimo, gelbėjimo ir gaisro gesinimo, aerodromo techninės priežiūros veikloje;
 - 2) asmenims, vykdančioms veiklą judėjimo lauke arba kitose operatyvinėse aerodromo zonose be palydos.
- b) Į šias procedūras įtraukiami reikalavimai, pagal kuriuos šie asmenys:
 - 1) neturi vartoti alkoholio darbo metu;
 - 2) negali atlikti pareigų, jei yra veikiami:
 - i) alkoholio ar psichoaktyviųjų medžiagų arba
 - ii) vaistų, galinčių paveikti jų gebėjimus tiek, kad tai turėtų neigiamų padarinių saugai.

D SKYRIUS. VALDYMAS (ADR.OR.D)**ADR.OR.D.005 Valdymo sistema**

- a) Aerodromo naudotojas įdiegia ir prižiūri valdymo sistemą, apimančią saugos valdymo sistemą.
- b) Valdymo sistema apima:
 - 1) aiškiai apibrėžtą atsakomybę ir atskaitomybę aerodromo naudotojo organizacijoje, įskaitant tiesioginę vyresniųjų vadovų atskaitomybę už saugą;

▼B

- 2) atsakingo vadovo pasirašytą bendro vežėjo požiūrio į saugą ir saugos principų, vadinamosios saugos politikos, aprašą;
 - 3) oficialų su veikla susijusių pavojų nustatymo procesą;
 - 4) oficialų su veiklos vykdymu aerodrome susijusios saugos rizikos analizės, vertinimo ir poveikio mažinimo procesą;
 - 5) priemones, kuriomis galima patikrinti aerodromo naudotojo organizacijos saugos veiklos rezultatus taikant saugos valdymo sistemos saugos veiklos rodiklius ir saugos veiklos uždavinius ir pagrįsti saugos rizikos valdymo veiksmingumą;
 - 6) oficialų procesą, pagal kurį:
 - i) nustatomi aerodromo naudotojo organizacijos, valdymo sistemos, aerodromo arba jo naudojimo pokyčiai, galintys turėti įtakos nustatytiems procesams, procedūroms ir paslaugoms;
 - ii) prieš atliekant pakeitimus, siekiant užtikrinti saugą, aprašomos sąlygos; ir
 - iii) panaikinamas arba pakeičiamas saugos rizikos valdymas, kurio dėl veiklos aplinkos pokyčių nebereikia arba kuris nebėra veiksmingas;
 - 7) oficialų procesą, pagal kurį persvarstoma a dalyje nurodyta valdymo sistema, nustatomos priežastys, dėl kurių saugos valdymo sistemos rezultatai neatitinka standartų, nustatomos tokių standartų neatitinkančių rezultatų pasekmės ir tos priežastys pašalinamos arba sumažinamas jų poveikis;
 - 8) saugos mokymo programą, kuria užtikrinama, kad naudojimo, gelbėjimo ir gaisro gesinimo, aerodromo techninės priežiūros ir valdymo veikloje dalyvaujantys darbuotojai būtų mokomi ir kompetentingi atlikti saugos valdymo sistemos pareigas;
 - 9) oficialias saugos pranešimų perdavimo priemones, kuriomis užtikrinamas išsamus darbuotojų informavimas apie saugos valdymo sistemą, perduodama saugai būtina informacija ir paaiškinama, kodėl imamasi konkrečių saugos veiksmų ir kodėl nustatomos arba pakeičiamos saugos procedūros;
 - 10) saugos valdymo sistemos derinimą su aerodromo reagavimo į avarinę situaciją planu ir aerodromo reagavimo į avarinę situaciją plano derinimą su organizacijų, su kuriomis reikia sąveikauti teikiant aerodromo paslaugas, reagavimo į avarinę situaciją planais, ir
 - 11) oficialų organizacijos atitikties atitinkamiems reikalavimams procesą.
- c) Aerodromo naudotojas dokumentuoja visus pagrindinius valdymo sistemos procesus.
 - d) Valdymo sistema turi būti proporcinga organizacijos dydžiui ir jos veiklai, atsižvelgiant į šiai veiklai būdingus pavojus ir susijusią riziką.
 - e) Jei aerodromo naudotojas turi ir oro navigacijos paslaugų teikimo pažymėjimą, jis užtikrina, kad valdymo sistema apimtų visą jo pažymėjimų taikymo srities veiklą.

▼B**ADR.OR.D.007 Oro navigacijos duomenų ir informacijos valdymas**

a) Įgyvendindamas valdymo sistemą aerodromo naudotojas įdiegia ir prižiūri kokybės valdymo sistemą, apimančią:

- 1) jo oro navigacijos duomenų veiklą ir
- 2) jo oro navigacijos informacijos teikimo veiklą.

b) Aerodromo naudotojas nustato saugos ir saugumo valdymo tikslų įgyvendinimo procedūras, susijusias su:

- 1) jo oro navigacijos duomenų veikla ir
- 2) jo oro navigacijos informacijos teikimo veikla.

ADR.OR.D.010 Pagal rangos sutartis atliekama veikla

a) Pagal rangos sutartis atliekama veikla apima visą į aerodromo naudotojo pažymėjimo sąlygų taikymo sritį patenkančią veiklą, kurią atlieka kitos organizacijos, kurios yra pačios sertifikuotos vykdyti šią veiklą arba, jei jos nėsertifikuotos, dirbančios pagal aerodromo naudotojo patvirtinimą. Aerodromo naudotojas užtikrina, kad, sudarant sutartį dėl bet kurios jo veiklos dalies arba perkant šią veiklos dalį, paslauga, įranga arba sistema, dėl kurios sudaroma sutartis arba kuri perkama, atitiktų taikomus reikalavimus.

b) Kai aerodromo naudotojas pagal rangos sutartį bet kurią savo veiklos dalį paveda atlikti organizacijai, kuri nėra sertifikuota pagal šią dalį vykdyti tokios veiklos, rangos paslaugas teikianti organizacija veikia pagal aerodromo naudotojo patvirtinimą ir jo prižiūrima. Aerodromo naudotojas užtikrina, kad kompetentingai institucijai būtų suteikta prieiga prie rangos paslaugas teikiančios organizacijos, siekiant nustatyti, ar tebesilaikoma taikomų reikalavimų.

ADR.OR.D.015 Reikalavimai darbuotojams

a) Aerodromo naudotojas paskiria atsakingą vadovą, kuris įgaliojamas užtikrinti, kad visą veiklą būtų galima finansuoti ir vykdyti pagal taikomus reikalavimus. Atsakingas vadovas atsako už veiksmingos valdymo sistemos sukūrimą ir priežiūrą.

b) Aerodromo naudotojas paskiria darbuotojus, atsakingus už šių sričių valdymą ir priežiūrą:

- 1) aerodromo operatyvinių paslaugų ir
- 2) aerodromo techninės priežiūros.

c) Aerodromo naudotojas paskiria asmenį arba grupę asmenų, atsakingų už saugos valdymo sistemos sukūrimą, priežiūrą ir kasdienį valdymą.

Šie asmenys veikia nepriklausomai nuo kitų organizacijos vadovų, gali tiesiogiai susisiekti su atsakingu vadovu bei atitinkamai už saugos klausimus atsakingais vadovais ir atsiskaito atsakingam vadovui.

d) Aerodromo naudotojas turi pakankamai kvalifikuotų darbuotojų, kad suplanuota veikla ir užduotys būtų vykdomos pagal taikomus reikalavimus.

e) Aerodromo naudotojas, atsižvelgdamas į organizacijos struktūrą ir darbuotojų skaičių, paskiria pakankamai darbuotojų prižiūrėtojų apibrėžtomis pareigoms vykdyti ir apibrėžtai atsakomybei prisiimti.

▼B

- f) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad aerodromo naudojimo, techninės priežiūros ir valdymo veikloje dalyvaujantys darbuotojai būtų tinkamai išmokyti pagal mokymo programą.

ADR.OR.D.017 Mokymas ir kvalifikacijos tikrinimo programos

- a) Aerodromo naudotojas parengia ir įgyvendina mokymo programą, skirtą darbuotojams, dalyvaujantiems aerodromo naudojimo, techninės priežiūros ir valdymo veikloje.

- b) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad asmenys, vykdančys veiklą judėjimo lauke arba kitose operatyvinėse aerodromo zonose be palydos, būtų tinkamai išmokyti.

- c) Siekdamas palaikyti pirmiau a ir b punktuose nurodytų asmenų kompetenciją, aerodromo naudotojas užtikrina, kad jie įrodytų savo gebėjimą vykdyti paskirtas pareigas tinkamais intervalais įgyvendinant įgūdžių tikrinimo programas.

- d) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad:

- 1) būtų paskirti patyrę tinkamos kvalifikacijos instruktoriai ir mokymo programos įgyvendinimo vertintojai ir
- 2) būtų naudojama mokymams rengti tinkama infrastruktūra ir priemonės.

- e) Aerodromo naudotojas:

- 1) saugo atitinkamus kvalifikacijos, mokymo ir kvalifikacijos patikrinimo įrašus, kad galėtų įrodyti atitiktį šiam reikalavimui;
- 2) paprašytas tokius įrašus pateikia atitinkamiems savo darbuotojams ir
- 3) jei asmenį yra įdarbinęs kitas darbdavys, paprašytas pateikia to asmens įrašus tam naujam darbdaviui.

ADR.OR.D.020 Infrastruktūrai keliami reikalavimai

- a) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad jo arba kitų šalių, su kuriomis jis yra sudaręs aerodromo operatyvinių ir techninės priežiūros paslaugų teikimo sutartis, darbuotojai galėtų naudotis pakankama ir tinkama infrastruktūra.

- b) Aerodromo naudotojas pagal technines instrukcijas paskiria aerodrome tinkamas zonas, naudotinas per aerodromą gabenamiems pavojingiesiems kroviniams saugoti.

ADR.OR.D.025 Veiklos derinimas su kitomis organizacijomis

Aerodromo naudotojas:

- a) užtikrina, kad aerodromo valdymo sistema apimtų veiklos derinimą ir sąveiką su kitų aerodrome veiklą vykdančių arba paslaugas teikiančių organizacijų saugos procedūromis, ir
- b) užtikrina, kad tokios organizacijos taikytų saugos procedūras, kuriomis būtų užtikrinama atitiktis taikytiniams Reglamento (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisyklėms reikalavimams, taip pat aerodromo vadove nustatytiems reikalavimams.

ADR.OR.D.027 Saugos programos

Aerodromo naudotojas:

▼B

- a) parengia, imasi vadovaujamo vaidmens ir įgyvendina saugos bei su ja susijusios informacijos mainų skatinimo programas, taip pat
- b) skatina aerodrome veiklą vykdančias arba paslaugas teikiančias organizacijas dalyvauti įgyvendinant šias programas.

ADR.OR.D.030 Saugos pranešimų sistema

- a) Siekdamas skatinti saugą aerodrome ir saugų aerodromo naudojimą, aerodromo naudotojas sukuria ir įdiegia visų aerodrome veiklą vykdančių darbuotojų ir organizacijų naudotiną saugos pranešimų sistemą.

- b) Pagal ADR.OR.D.005 dalies b punkto 3 dalį aerodromo naudotojas:

- 1) reikalauja, kad a punkte nurodyti darbuotojai ir organizacijos naudotųsi ataskaitų sistema teikdami privalomuosius pranešimus apie bet kokią avariją, rimtą incidentą ir įvykį, taip pat
- 2) užtikrina, kad, naudojantis saugos pranešimų sistema būtų galima savanoriškai pranešti apie bet kokį defektą, gedimą ir saugos pavojų, dėl kurio galėtų kilti pavojus saugai.

- c) Saugos ataskaitų sistemoje turi būti apsaugoti identifikaciniai pranešėjo duomenys, skatinamas savanoriškas pranešimas ir numatyta galimybė teikti pranešimus anonimiškai.

- d) Aerodromo naudotojas:

- 1) registruoja visus pateiktus pranešimus;
- 2) jei reikia, analizuoja ir vertina pranešimus, siekdamas pašalinti saugos trūkumus ir nustatyti tendencijas;
- 3) užtikrina, kad visos su saugos problema susijusios aerodrome veiklą vykdančios arba paslaugas teikiančios organizacijos dalyvautų analizuojant šiuos pranešimus ir kad būtų įgyvendinamos visos nustatytos taisomosios ir (arba) prevencinės priemonės;
- 4) jei reikia, atlieka pranešimų tyrimus, taip pat
- 5) laikydamasis teisingumo principų, nenustatinėja kaltų.

ADR.OR.D.035 Įrašų saugojimas

- a) Aerodromo naudotojas įdiegia tinkamą įrašų saugojimo sistemą, apimančią visą jo pagal Reglamentą (EB) Nr. 216/2008 ir jo įgyvendinimo taisykles vykdomą veiklą.

- b) Įrašų forma nurodoma aerodromo vadove.

- c) Įrašai saugomi taip, kad būtų užtikrinama apsauga nuo pažeidimo, keitimo ir vagystės.

- d) Įrašai saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus, išskyrus toliau nurodytus įrašus, kurie saugomi taip, kaip nurodyta toliau:

- 1) aerodromo sertifikavimo pagrindas, taikomos alternatyvios atitikties užtikrinimo priemonės ir dabartinis (-iai) aerodromo arba jo naudotojo pažymėjimas (-ai) saugomi tol, kol galioja pažymėjimas;

▼B

- 2) susitarimai su kitomis organizacijomis saugomi tiek, kiek tokie susitarimai galioja;
 - 3) aerodromo įrenginių arba aerodrome taikomų sistemų vadovai saugomi tiek, kiek jie naudojami (taikomi) aerodrome;
 - 4) saugos vertinimo ataskaitos saugomos sistemos, procedūros arba veiklos gyvavimo trukmę;
 - 5) darbuotojų mokymo, kvalifikacijos ir medicininiai, taip pat jų kvalifikacijos patikrinimų duomenys, jei taikoma, saugomi bent ketverius metus nuo jų darbo santykių pabaigos datos arba tol, kol kompetentinga institucija atlieka jų darbo srities auditą, taip pat
 - 6) saugoma galiojanti pavojų registro versija.
- e) Visi įrašai saugomi laikantis taikomų duomenų apsaugos teisės aktų.

E SKYRIUS. AERODROMO VADOVAS IR DOKUMENTAI (ADR.OR.E)**ADR.OR.E.005 Aerodromo vadovas**

- a) Aerodromo naudotojas parengia ir prižiūri aerodromo vadovą.
- b) Aerodromo vadovo turinys atitinka sertifikavimo pagrindą, taip pat, jei taikoma, šioje ir ADR.OPS dalyse nustatytus reikalavimus ir neprieštarauja pažymėjimo sąlygoms. Aerodromo vadove pateikiama arba nurodoma visa saugiam aerodromui, jo įrangos, taip pat jo kliūčių ribojimo paviršių, kliūčių apsaugos paviršių ir kitų su aerodromu susijusių zonų naudojimui, veikimui ir techninei priežiūrai būtina informacija.
- c) Aerodromo vadovas gali būti išleistas atskiromis dalimis.
- d) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad visi aerodromo darbuotojai ir visų kitų susijusių organizacijų darbuotojai galėtų lengvai gauti su jų pareigomis ir atsakomybe susijusias aerodromo vadovo dalis.
- e) Aerodromo naudotojas:
- 1) jei elementams reikia išankstinio patvirtinimo pagal ADR.OR.B.040 dalį, dar prieš įsigaliojimo dieną nurodo kompetentingai institucijai numatytus aerodromo vadovo pakeitimus bei peržiūras ir užtikrina, kad jie neįsigaliojotų negavus kompetentingos institucijos patvirtinimo, arba,
 - 2) jei apie siūlomus aerodromo vadovo pakeitimus arba peržiūras reikia tik pranešti kompetentingai institucijai pagal ADR.OR.B.040 dalies d punktą ir ADR.OR.B.015 dalies b punktą, dar prieš įsigaliojimo dieną nurodo kompetentingai institucijai numatytus aerodromo vadovo pakeitimus ir peržiūras.
- f) Nepaisant e punkto, jei peržiūros arba pakeitimai būtini dėl saugos, jie, jei pateiktas prašymas suteikti reikiamą patvirtinimą, gali būti paskelbti ir taikomi nedelsiant.
- g) Aerodromo naudotojas:
- 1) peržiūri aerodromo vadovo turinį, užtikrina, kad jis būtų aktualus ir prireikus keičiamas;
 - 2) įtraukia visus kompetentingos institucijos reikalaujamus pakeitimus ir peržiūras, taip pat
 - 3) informuoja visus aerodromo darbuotojus ir kitas susijusias organizacijas apie pakeitimus, susijusius su jų pareigomis ir atsakomybe.

▼B

- h) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad bet kokia kitų patvirtintų dokumentų informacija ir bet kokie jos pakeitimai aerodromo vadove būtų teisingai perteikti. Dėl to aerodromo naudotojui nedraudžiama aerodromo vadove skelbti atsargesnių duomenų ir tvarkos.
- i) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad:
 - 1) aerodromo vadovas būtų parašytas kompetentingai institucijai tinkama kalba ir
 - 2) visi darbuotojai galėtų skaityti ir suprastų kalbą, kuria parašytos su jų pareigomis ir atsakomybe susijusios aerodromo vadovo ir kitų veiklos dokumentų dalys.
- j) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad:
 - 1) aerodromo vadovą pasirašytų atsakingas aerodromo vadovas;
 - 2) būtų išspausdintas arba pateiktas elektroniniu formatu ir kad jį būtų galima lengvai pataisyti;
 - 3) būtų įdiegta aerodromo vadovo versijos kontrolės valdymo sistema, kuri būtų taikoma ir nurodyta aerodromo vadove, ir
 - 4) aerodromo vadove būtų atsižvelgiama į žmogiškojo veiksnio principus ir kad jo struktūra būtų tokia, kad jį būtų lengviau rengti, naudoti ir peržiūrėti.
- k) Aerodromo naudotojas saugo bent vieną išsamią dabartinę aerodromo vadovo kopiją aerodrome ir pateikia ją kompetentingai institucijai atliekant patikrinimą.
- l) Aerodromo vadovo turinys yra toks:
 - 1) bendrosios nuostatos;
 - 2) aerodromo valdymo sistemos, kvalifikacijos ir mokymo reikalavimai;
 - 3) išsami informacija apie aerodromo vietą;
 - 4) išsami informacija apie aerodromą, kurią reikia pranešti oro navigacijos informacijos tarnybai, ir
 - 5) išsami informacija apie aerodromo veiklos procedūras, jo įrangą ir saugos priemones.

ADR.OR.E.010 Reikalavimai dokumentams

- a) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad būtų parengti kiti reikiami dokumentai ir su jais susiję pakeitimai.
- b) Aerodromo naudotojas turi galimybę nedelsdamas išplatinti veiklos instrukcijas ir kitą informaciją.

*IV PRIEDAS***Veiklos reikalavimų dalis. Aerodromai (ADR.OPS dalis)****A SKYRIUS. AERODROMO DUOMENYS (ADR.OPS.A)****ADR.OPS.A.005 Aerodromo duomenys**

Aerodromo naudotojas prireikūs:

- a) nustato, dokumentuoja ir prižiūri su aerodromu ir teikiamomis paslaugomis susijusius duomenis;
- b) pateikia su aerodromu ir teikiamomis paslaugomis susijusius duomenis naudotojams, atitinkamoms oro eismo tarnyboms ir oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjams.

ADR.OPS.A.010 Duomenų kokybės reikalavimai

Aerodromo naudotojas sudaro oficialius susitarimus su organizacijomis, su kuriomis jis keičiasi oro navigacijos duomenimis ir (arba) oro navigacijos informacija.

- a) Visi aerodromo naudotojo teikiami su aerodromu ir teikiamomis paslaugomis susiję duomenys turi būti reikiamos kokybės ir patikimi.
- b) Jei su aerodromu ir teikiamomis paslaugomis susiję duomenys paskelbiami, aerodromo naudotojas:
 - 1) stebi aerodromo naudotojo pateiktus ir atitinkamų oro eismo paslaugų teikėjų bei oro navigacijos informacijos tarnybų paskelbtus su aerodromu ir atitinkamomis paslaugomis susijusius duomenis;
 - 2) praneša atitinkamiems oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjams apie visus pakeitimus, būtinus siekiant užtikrinti su aerodromu ir teikiamomis paslaugomis susijusių aerodromo naudotojo pateiktų duomenų tikslumą ir išsamumą;
 - 3) praneša atitinkamiems oro eismo paslaugų teikėjams ir oro navigacijos paslaugų teikėjams, jei paskelbti aerodromo naudotojo pateikti duomenys yra netikslūs arba netinkami.

ADR.OPS.A.015 Aerodromų naudotojų ir oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjų veiklos derinimas

- a) Siekdamas užtikrinti, kad oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjai gautų informaciją, kad galėtų pateikti atnaujintą priešskrydinę informaciją ir atsižvelgti į poreikį pateikti skrydžio metu naudotiną informaciją, aerodromo naudotojas atitinkamiems oro navigacijos paslaugų teikėjams kuo skubiau praneša:
 - 1) informaciją apie sąlygas aerodrome, negalinčio judėti orlaivio pašalinimą, gelbėjimą ir gaisro gesinimą ir vizualiojo artėjimo tūpti nuolydžio indikatorių sistemas;
 - 2) aerodrome esančios susijusios infrastruktūros, navigacijos priemonių ir teikiamų paslaugų būklę;
 - 3) visą kitą veiklai svarbia laikomą informaciją.
- b) Prieš keisdamas oro navigacijos sistemą, aerodromo naudotojas tinkamai įvertina laiką, kurio atitinkamoms oro navigacijos paslaugų tarnyboms reikia atitinkamai išplatintinai medžiagai parengti, sudaryti ir paskelbti.

▼B**B SKYRIUS. AERODROMO OPERATYVINĖS PASLAUGOS, TECHNINĖ ĮRANGA IR ĮRENGINIAI (ADR.OPS.B)****ADR.OPS.B.001 Paslaugų teikimas**

Paslaugas pagal šio priedo B skyrių teikia aerodromo naudotojas tiesiogiai arba netiesiogiai.

ADR.OPS.B.005 Veiksmų aerodrome ekstremaliomis situacijomis planavimas

Aerodromo naudotojas parengia ir įgyvendina veiksmų aerodrome ekstremaliomis situacijomis planą:

- a) kuris atitinka orlaivių naudojimą ir kitą aerodrome vykdomą veiklą;
- b) kuriame numatytas atitinkamų organizacijų veiklos derinimas reaguojant į aerodrome arba jo apylinkėse susidariusią ekstremalią situaciją ir
- c) kuriame, siekiant gerinti jo veiksmingumą, nustatytos procedūros, pagal kurias periodiškai tikrinamas plano tinkamumas ir peržiūrimi rezultatai.

ADR.OPS.B.010 Gelbėjimo ir gaisro gesinimo paslaugos

- a) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad:
 - 1) aerodrome būtų teikiama gelbėjimo ir gaisro gesinimo infrastruktūra, įranga ir paslaugos;
 - 2) būtų tinkamos įrangos, ugnies gesinimo medžiagų ir pakankamai darbuotojų, kad būtų galima reaguoti laiku;
 - 3) gelbėtojai ir gaisrininkai būtų tinkamai išmokyti, aprūpinti tinkama įranga ir turėtų reikiamą kvalifikaciją, kad galėtų dirbti aerodromo aplinkoje, ir
 - 4) gelbėtojai ir gaisrininkai, kurių gali prireikti oro susisiektis ekstremalios situacijos atveju, įrodytų, kad jų sveikatos būklė yra tinkama funkcijoms gerai atlikti, atsižvelgiant į veiklos tipą.
- b) Aerodromo naudotojas parengia ir įgyvendina mokymo programą, skirtą darbuotojams, dalyvaujantiems aerodromo gelbėjimo ir gaisro gesinimo veikloje.
- c) Siekdamas palaikyti kompetenciją, aerodromo naudotojas tinkamais intervalais įgyvendina įgūdžių tikrinimo programas.
- d) Aerodromo naudotojas užtikrina, kad:
 - 1) būtų paskirti patyrę tinkamos kvalifikacijos instruktoriai ir mokymo programos įgyvendinimo vertintojai ir
 - 2) būtų naudojama mokymams rengti tinkama infrastruktūra ir priemonės.
- e) Aerodromo naudotojas:
 - 1) saugo atitinkamus kvalifikacijos, mokymo ir kvalifikacijos patikrinimo įrašus, kad galėtų įrodyti atitiktį šiam reikalavimui;
 - 2) paprašytas tokius įrašus pateikia atitinkamiems savo darbuotojams ir,
 - 3) jei asmenį yra įdarbinęs kitas darbdavys, paprašytas pateikia to asmens įrašus tam naujam darbdaviui.

▼ B

- f) Laikinam aerodromo gelbėjimo ir gaisro gesinimo paslaugų apsaugos lygio sumažinimui dėl nenumatytų aplinkybių išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo nereikia.

ADR-OPS.B.015 Judėjimo lauko ir susijusios infrastruktūros stebėseną ir tikrinimas

- a) Aerodromo naudotojas stebi judėjimo lauko ir susijusios infrastruktūros būklę ir atitinkamiems oro eismo paslaugų teikėjams ir oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjams praneša apie veiklai svarbias laikinas arba nuolatinės problemas.
- b) Aerodromo naudotojas atlieka reguliarius judėjimo lauko ir susijusios infrastruktūros patikrinimus.

ADR-OPS.B.020 Susidūrimo su laukiniais gyvūnais pavojaus mažinimas

Aerodromo naudotojas:

- a) įvertina laukinių gyvūnų pavojų aerodrome ir jo apylinkėse;
- b) nustato aerodrome taikytinas laukinių gyvūnų ir orlaivių susidūrimo rizikos mažinimo priemones ir procedūras, taip pat
- c) praneša atitinkamai institucijai, jei iš laukinių gyvūnų įvertinimo matyti, kad aerodromo apylinkių sąlygomis gali kilti laukinių gyvūnų pavojaus problema.

ADR-OPS.B.025 Transporto priemonių naudojimas

Aerodromo naudotojas parengia ir įgyvendina visų judėjimo lauke dirbančių vairuotojų mokymo, vertinimo ir įgaliojimo procedūras.

ADR-OPS.B.030 Antžeminio judėjimo valdymo ir kontrolės sistema

Aerodromo naudotojas užtikrina, kad aerodrome būtų galima naudotis antžeminio judėjimo valdymo ir kontrolės sistema.

ADR-OPS.B.035 Naudojimas žiemą

Aerodromo, kurį reikia naudoti žiemą, naudotojas užtikrina, kad būtų parengtos ir įgyvendinamos saugaus aerodromo naudojimo tokiais sąlygomis priemonės ir procedūros.

ADR-OPS.B.040 Naudojimas naktį

Aerodromo, kurį reikia naudoti naktį, naudotojas užtikrina, kad būtų parengtos ir įgyvendinamos saugaus aerodromo naudojimo tokiais sąlygomis priemonės ir procedūros.

ADR-OPS.B.045 Naudojimas prasto matomumo sąlygomis

- a) Aerodromo, kurį reikia naudoti prastomis matomumo sąlygomis, naudotojas užtikrina, kad būtų parengtos ir įgyvendinamos saugaus aerodromo naudojimo tokiais sąlygomis priemonės ir procedūros.

- b) Prasto matomumo procedūroms reikia išankstinio kompetentingos institucijos patvirtinimo.

ADR-OPS.B.050 Naudojimas nepalankiomis meteorologinėmis sąlygomis

Aerodromo naudotojas užtikrina, kad būtų parengtos ir įgyvendinamos saugaus aerodromo naudojimo nepalankiomis meteorologinėmis sąlygomis priemonės ir procedūros.

▼B**ADR.OPS.B.055 Degalų kokybė**

Aerodromo naudotojas patikrina, ar su degalų saugojimu ir tiekimu orlaiviui susijusios organizacijos taiko neužterštų tinkamo tipo degalų tiekimo orlaiviams procedūras.

ADR.OPS.B.065 Vizualiosios priemonės ir aerodromo elektros sistemos

Aerodromo naudotojas taiko aerodromo vizualiųjų priemonių ir elektros sistemų tinkamo veikimo užtikrinimo procedūras.

ADR.OPS.B.070 Aerodrome vykdomų darbų sauga

a) Aerodromo naudotojas nustato ir įgyvendina procedūras, kuriomis užtikrinama, kad:

- 1) dėl aerodrome vykdomų darbų nebūtų daromas poveikis orlaivių saugai, ir
- 2) dėl tiesioginės aerodromo veiklos nebūtų daromas poveikis aerodrome vykdomų darbų saugai.

ADR.OPS.B.075 Aerodromų apsauga

a) Aerodromo naudotojas stebi aerodromą ir jo apylinkes:

- 1) kliūčių ribojimo ir kliūčių apsaugos paviršius, kaip nustatyta pagal sertifikavimo pagrindą, ir kitus paviršius bei su aerodromu susijusias zonas, kad siekdamas sumažinti su įsiveržimu ant šių paviršių ir į šias zonas susijusią riziką galėtų imtis atitinkamų veiksmų;
- 2) kliūčių ženklavinimą ir apšvietimą, kad prireikus savo kompetencijos srityje galėtų imtis veiksmų, ir
- 3) su žmogaus veikla ir žemės naudojimu susijusius pavojus, kad prireikus savo kompetencijos srityje galėtų imtis veiksmų.

b) Aerodromo naudotojas taiko su kliūtimis, užstatymu ir kita stebimose zonose vykdoma veikla, galinčia turėti įtakos saugiam aerodrome esančių, į jį atskrendančių arba iš jo išskrendančių orlaivių naudojimui, susijusios rizikos mažinimo procedūras.

ADR.OPS.B.080 Transporto priemonių ir kitų judamų objektų ženklavimas ir apšvietimas

Aerodromo naudotojas užtikrina, kad transporto priemonės ir kiti judami objektai, išskyrus orlaivius, aerodromo judėjimo lauke būtų pažymėti ir, jei transporto priemonės naudojamos naktį ar prasto matomumo sąlygomis, apšviesti. Šis reikalavimas netaikomas orlaivio priežiūros įrenginiams ir tik peronuose naudojamoms transporto priemonėms.

ADR.OPS.B.090 Tolesnės kodo raidės orlaivių naudojimas aerodrome

a) Išskyrus ekstremalias orlaivių situacijas, gavęs išankstinį kompetentingos institucijos patvirtinimą aerodromo naudotojas aerodrome arba jo dalyse gali leisti naudoti orlaivį, kurio kodo raidė tolesnė nei pažymėjimo sąlygose nurodytos aerodromo konstrukcijos charakteristikos.

b) Įrodant atitiktį a punktui taikomos ADR.OR.B.040 dalies nuostatos.

▼B**C SKYRIUS. AERODROMO TECHNINĖ PRIEŽIŪRA (ADR.OPS.C)****ADR.OPS.C.005 Bendrosios nuostatos**

Aerodromo naudotojas parengia ir įgyvendina techninės priežiūros programą, įskaitant, jei taikoma, prevencinę techninę priežiūrą siekiant išlaikyti tokią aerodromo infrastruktūrą, kad ji atitiktų Reglamento (EB) Nr. 216/2008 Va priede išdėstytus esminius reikalavimus.

ADR-OPS.C.010 Dangos, kiti žemės paviršiai ir drenažas

- a) Aerodromo naudotojas tikrina visų judėjimo laukų paviršius, įskaitant dangas (kilimo ir tūpimo takus, riedėjimo takus ir peronus), gretimąsias zonas ir drenažą, kad įgyvendindamas aerodromo prevencinę ir taisomąją techninę priežiūros programą galėtų reguliariai įvertinti jų sąlygas.
- b) Aerodromo naudotojas:
 - 1) prižiūri visų judėjimo laukų paviršius, siekdamas užtikrinti, kad nebūtų jokių palaidų objektų ir (arba) šiukšlių, kurios gali padaryti žalą orlaivui arba pakenkti orlaivio sistemų veikimui, ir juos pašalinti;
 - 2) prižiūri kilimo ir tūpimo takų, riedėjimo takų ir peronų paviršius, kad galėtų užkirsti kelią žalingų nelygumų susidarymui;
 - 3) imasi taisomųjų techninės priežiūros darbų, jei viso neužteršto kilimo ir tūpimo tako arba jo dalies trinties charakteristikos nesiekia mažiausiojo trinties charakteristikų lygio. Šie matavimai atliekami tokiu dažnumu, kad būtų galima nustatyti kilimo ir tūpimo tako paviršiaus trinties charakteristikų tendenciją.

ADR.OPS.C.015 Vizualiosios priemonės ir elektros sistemos

Aerodromo naudotojas sukuria ir užtikrina, kad būtų įdiegta taisomoji ir prevencinė vizualiųjų priemonių elektros sistemų techninės priežiūros sistema, kad būtų galima užtikrinti galimybę naudotis apšvietimo ir ženklinimo sistema, jos patikimumą ir atitiktį.